

Statistik om arbetsmarknaden

ARBETSLÖSHETS RAPPORTEN 2018

arbetsloshetsrapporten.se

I årets Arbetslöshetsrapport ser vi att både antalet och andelen som jobbar ökat. Några blir kanske förvånade över det, utifrån de varningens fingrar som höjts när Sverige tagit emot hundratusentals asylsökande de senaste åren. Men faktum är att 2017 ökade antalet sysselsatta med 87 000 och de utrikes födda hade den största ökningen, vilket du kan läsa mer om här.

KATARINA BENGTSON EKSTRÖM
KASSAFÖRESTÅNDARE

Den viktigaste frågan

Valår. Vilka är de viktigaste frågorna för framtiden? Inför varje val ska väljare och politiker försöka mejsla fram de frågor som man anser vara avgörande för en god framtid. I valrörelsen 2018 tros sjukvård, integration, skola och lag och ordning bli centrala frågor.

Men som ni vet: varav hjärtat är fullt talar munnen. Och vi som arbetar på a-kassan har **hjärtat fullt av** tankar och resonemang om arbete och anställningar. Varje dag året runt hör vi arbetslösa människor berätta om hur de anstränger sig för att hitta nya jobb – deras bevekelsegrunder kan variera, men **egen försörjning** och den känsla av sammanhang som ett arbete ger återkommer hos alla.

Därför är arbetsmarknad och arbetslöshet alltid en av de allra viktigaste frågorna, vare sig den trendar i valrörelsen eller inte. Hur stor andel som ingår i arbetskraften och hur många av dem som arbetar är en av de viktigaste förutsättningarna för politiken eftersom det till stor del avgör skatteunderlag och reformutrymme.

I årets Arbetslöshetsrapport ser vi att **både antalet och andelen som jobbar ökat**. Några blir kanske förvånade över det, utifrån de varningens fingrar som höjts när Sverige tagit emot hundratusentals asylsökande de senaste åren. Men faktum är att 2017 ökade antalet sysselsatta med 87 000 och de **utrikes födda hade den största ökningen**, vilket du kan läsa mer om här.

Vi ser också att fastanställningarna ökat med 77 000 och att **ungdomsarbetslösheten fortsätter minska**. Liksom tidigare år är situationen på arbetsmarknaden sämst för personer med lägst utbildningsnivå. För lågutbildade är arbetslösheten nästan fem gånger så hög som för dem som har en längre eftergymnasial utbildning.

Så oavsett vilken som är **din viktigaste politikfråga** behöver du hålla koll på hur det går på arbetsmarknaden. Därför tar vi fram Arbetslöshetsrapporten varje år, för att sammanfatta och underlätta för alla som vill hålla koll! I år har vi valt att komplettera med mer intressant statistik för dig som inte kan få nog. Trevlig läsning!

Katarina Bengtson Ekström

Kassaföreståndare Akademikernas a-kassa

1 Arbetsmarknaden SID 4-5

5,8 miljoner av Sveriges befolkning är i åldern 20-64 år. De flesta, 82 procent, av dem arbetar, 5 procent är arbetslösa och 13 procent ingår inte i arbetskraften.

Färre är utanför arbetskraften 5

2 Sysselsättningen SID 6-13

2017 hade 4,7 miljoner av dem som var 20-64 år ett jobb. Det motsvarar en sysselsättningsgrad på cirka 82 procent, vilken var den högsta i EU.

Antalet sysselsatta ökade med 87 000	7	En fjärdedel av deltidarna vill ha heltid	11
8 av 10 arbetar	7	9 av 10 är anställda	12
Stora skillnader i landet	8	Fast anställda	12
7 av 10 i Europa arbetar	9	Tidsbegränsat anställda	12
Sysselsättningsgraden högre bland män	10	Företagare	12
Utbildning – den stora vattendelaren	10	Nyanställningarna ökade	13
Tre gånger vanligare att kvinnor arbetar deltid ...	10	Färre av de nyanställda kom från arbetslöshet	13
Deltid vanligast bland yngre och äldre	11	Viktigt med kontakter	13

3 Arbetslösheten SID 14-23

I snitt 300 000 personer var arbetslösa år 2017. Det motsvarar 6,0 procent av arbetskraften. På Arbetsförmedlingen har sammansättningen av de arbetslösa förändrats de senaste åren – en allt större andel har en utsatt ställning och tuffa förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.

Arbetslösheten var 6 procent	15	Högst andel inskrivna i Gävleborg	20
Medelålders kvinnor har lägst arbetslöshet	16	3 av 4 riskerar långtidsarbetslöshet	21
Stor skillnad mellan storstäderna	16	Tudelningen bland arbetslösa ökar	21
Arbetslösheten i Europa	16	6 av 10 är födda utanför Europa	22
Lägst arbetslöshet i Jönköpings län	17	En tredjedel är långtidsarbetslösa	22
Lågutbildade har högre arbetslöshet	18	Män är arbetslösa längre	23
Hälften saknar grundskola	18	Högutbildade har kortare arbetslöshet	23
20 % av de varslade blir arbetslösa	19	Kostnader för arbetslösheten	23
641 000 inskrivna varav 363 000 arbetslösa	19		

4 Ungdomsarbetslösheten SID 24-27

Ungdomsarbetslösheten i Sverige och Europa har sjunkit men är fortfarande hög. Enligt den officiella statistiken från SCB var 17,8 procent av arbetskraften 15-24 år arbetslösa.

71 000 varken arbetar eller studerar	25	Föräldrars utbildning spelar roll	27
Var tionde ungdom i EU är NEET	25	Lägre andel antagna till högskolan	27
30 % finns inte i registren	26	Senare inträde på arbetsmarknaden	27
Färre unga på Arbetsförmedlingen	26		

5 Ersättning och a-kassa SID 28-32

För att få a-kassa baserad på sin inkomst när man blir arbetslös måste man vara medlem i en a-kassa – 30 procent av arbetskraften har inte den försäkringen. Och av de arbetslösa är det allt färre som får ersättning från a-kassan, 2017 var det endast 87 000, 37 procent.

Knappt fyra av tio får a-kassa	29	Kompletterande försäkringar och avtal	31
Ett fåtal unga får a-kassa	29	Hälften med försörjningsstöd är arbetslösa	31
Färre får ersättning	30	De flesta får inkomstbaserad ersättning	32
Många arbetslösa är inte med i a-kassan	30	Majoriteten får inte 80 % av lönen	32
3 av 10 har inte försäkrat sin lön	31		

Bra att veta när du läser statistiken

■ I rapporten används begreppet arbetskraft. Arbetskraften består av de personer i arbetsför ålder som vill och kan arbeta. **Vi har valt att fokusera på personer mellan 20 och 64 år om inget annat anges.** I EU har man bestämt att den officiella statistiken ska utgå från åldersspannet 15–74 år när det gäller arbetskraften. Vi tycker inte att den åldersindelningen fullt ut speglar dem som arbetar i Sverige, med tanke på skol- och pensionsålder. Statistiken visar hur det såg ut 2017, om något annat år har använts framgår

det av texten. Vi har brutit siffrorna på kvinnor, män och ålder eftersom det är de uppgifter som finns tillgängliga. När vi använder begreppet akademiker avses personer 20–64 år med minst 3 års eftergymnasial utbildning.

SCB:s Arbetskraftsundersökning (AKU) är en urvalsundersökning som bygger på telefonintervjuer. Övriga statistikkällor i denna rapport är registerbaserade. AKU ligger också till grund för statistiken till Eurostat. Mer om statistiken hittar du på sidan 33.

82%

av befolkningen 20–64 år var sysselsatta.

28%

av kvinnorna arbetade deltid.

71000

ungdomar varken arbetade eller studerade.

13%

ingick inte i arbetskraften.

6%

av arbetskraften var arbetslös.

30%

av arbetskraften är inte medlem i någon a-kassa.

87000

fler var sysselsatta 2017 jämfört med 2016.

37%

av de arbetslösa var långtidsarbetslösa.

51%

fick försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.

"En väl fungerande arbetsmarknad tar tillvara på människors kompetens och vilja att arbeta. En hög sysselsättning är en central del av den svenska modellen. Arbete skapar resurser för välfärd och mer jämlik och jämställd fördelning."

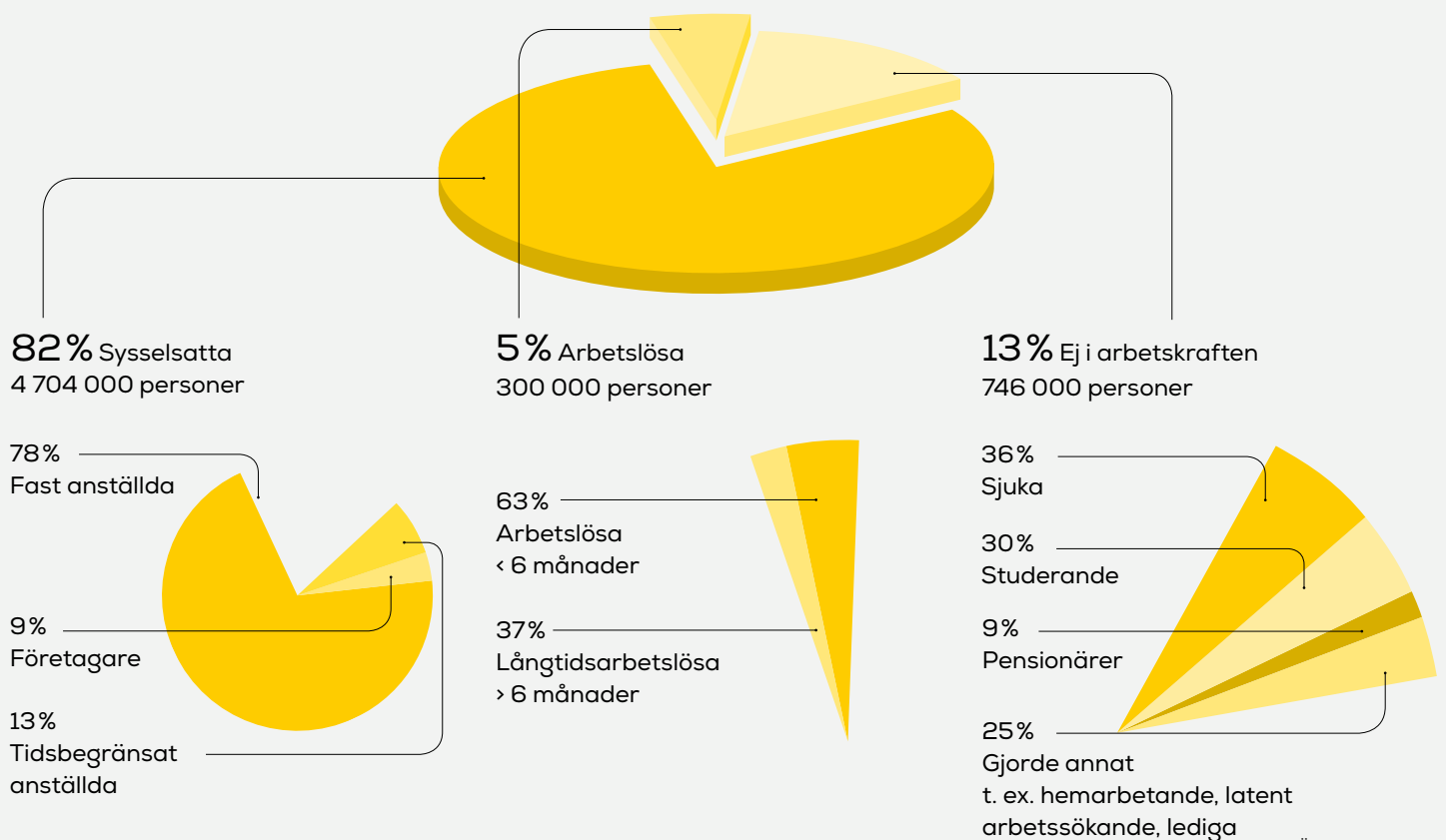
Regeringens budgetproposition för 2018

1. Arbetsmarknaden

5,8 miljoner av Sveriges befolkning är i åldern 20-64 år. De flesta, 82 procent, av dem arbetar, 5 procent är arbetslösa och 13 procent ingår inte i arbetskraften. Så såg det ut 2017. I den här rapporten har vi fokuserat på de två första grupperna – sysselsatta och arbetslösa. Det är de som ingår i arbetskraften – de vill och kan arbeta.

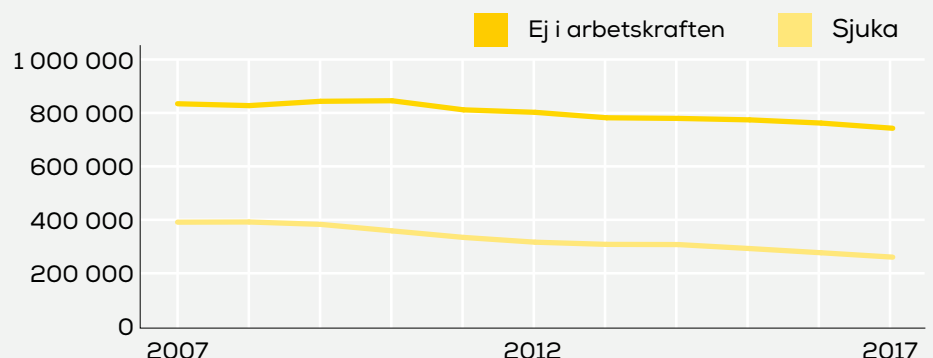
Andelen som arbetar, den sysselsatta delen av befolkningen, kallas för sysselsättningsgrad. Lägger man till andelen arbetslösa av befolkningen får man landets arbetskraftstal. 2017 var arbetskraftstalet 87 procent – det vill säga så stor andel av befolkningen ville och kunde arbeta.

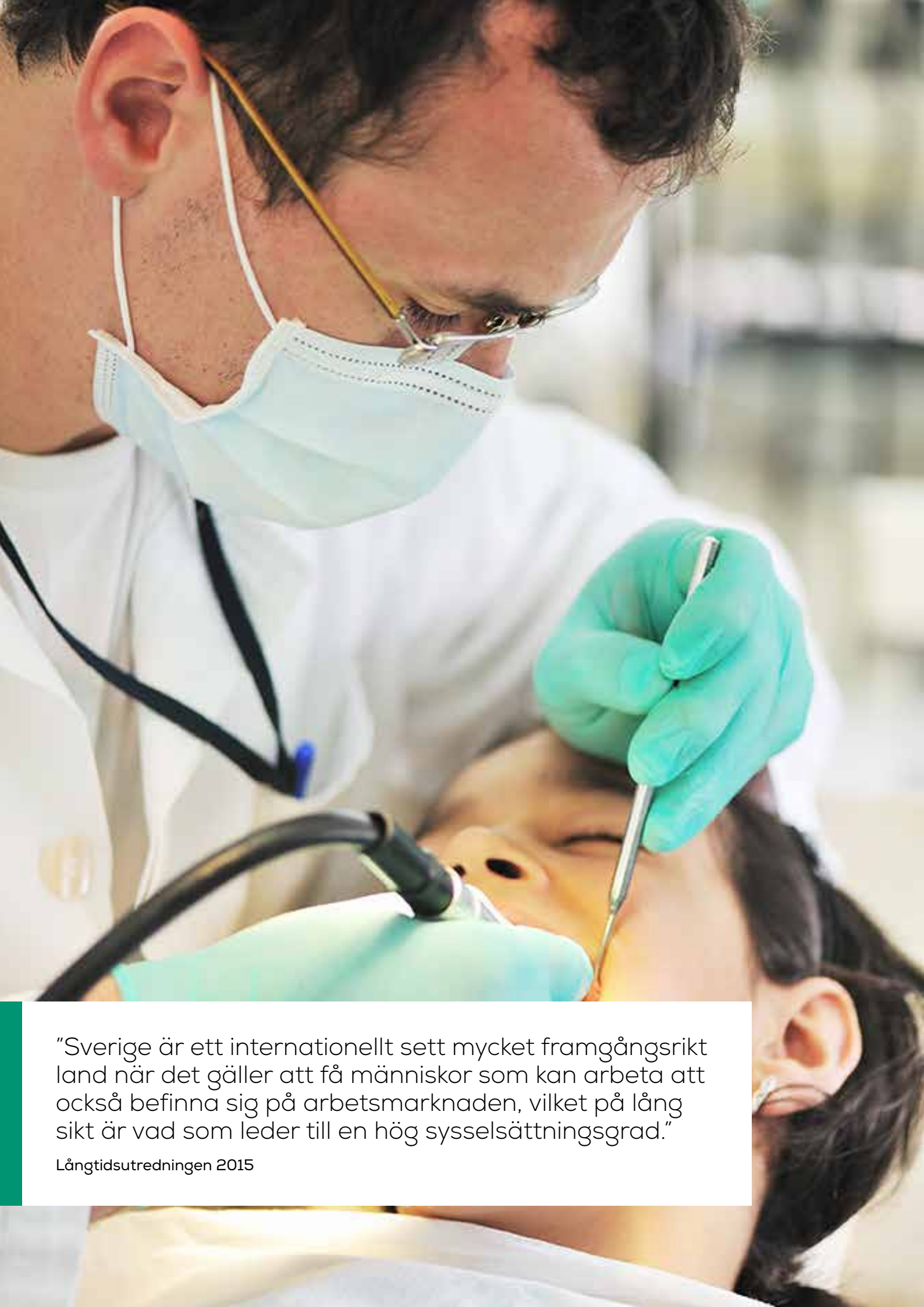

1.1 Färre är utanför arbetskraften

På tio år har antalet som står utanför arbetskraften minskat med 91 000 personer och som andel av befolkningen från 16 till 13 procent. Framför allt har antalet sjuka minskat, från 398 000 till 268 000, vilket bland annat återspeglar att det är färre som får sjuk- och aktivitetsersättning (förtidspension).

KÄLLA: SCB, AKU

”Sverige är ett internationellt sett mycket framgångsrikt land när det gäller att få människor som kan arbeta att också befinna sig på arbetsmarknaden, vilket på lång sikt är vad som leder till en hög sysselsättningsgrad.”

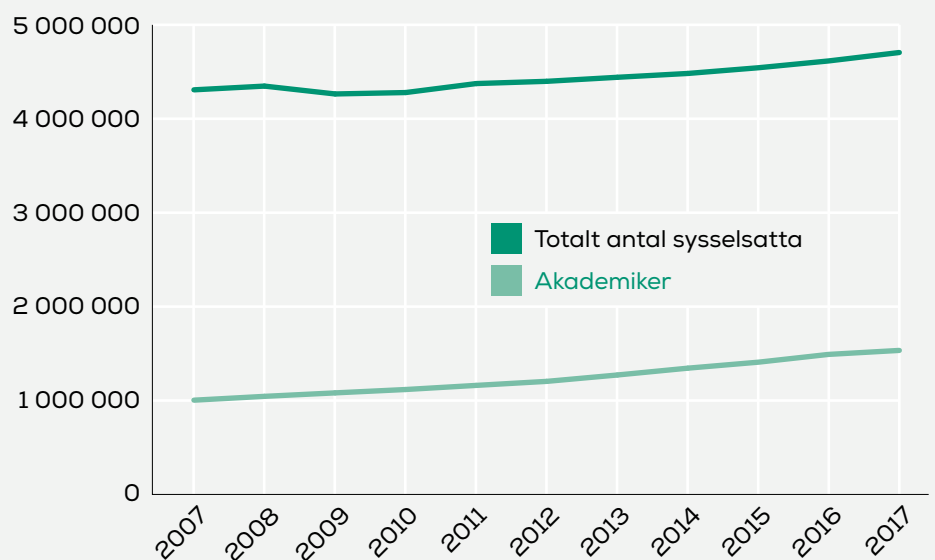
Långtidsutredningen 2015

2. Sysselsättningen

2017 hade 4,7 miljoner av dem som var 20-64 år ett jobb. Det motsvarar en sysselsättningsgrad på cirka 82 procent, vilken var den högsta i EU. Och den högsta sysselsättningsgraden i Sverige hade akademikerna. Av de som arbetade var nio av tio anställda, på hel- eller deltid, och en av tio var företagare. Av kvinnorna var det 28 procent som arbetade deltid och av männen 11 procent – och de uppgav olika skäl till varför de arbetade deltid.

2.1 Antalet sysselsatta ökade med 87 000

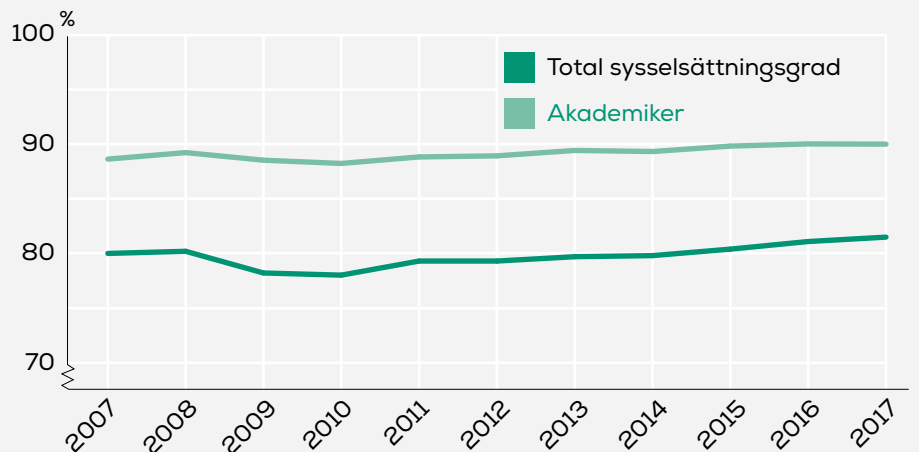
■ Antalet sysselsatta fortsatte att öka under 2017 – 4 704 000 var sysselsatta, vilket är en ökning med 87 000 personer jämfört med året innan och på tio år har antalet ökat med 9 procent. Ökningen består till störst del av utrikes födda, drygt 80 procent av de 87 000 var födda i ett annat land. Antalet akademiker fortsätter också öka – cirka 1,7 miljoner av befolkningen var akademiker och av dem var det drygt 1,5 miljoner som var sysselsatta.

KÄLLA: SCB, AKU

2.2 8 av 10 arbetar

■ Andelen sysselsatta, sysselsättningsgraden, var 81,8 procent 2017 – en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med året innan. Sedan 2007 har andelen ökat med nästan två procentenheter, från 80,1 procent, och är den högsta i EU vilket bland annat beror på att Sverige har fler äldre, kvinnor och utrikesfödda i arbetskraften. Akademikerna har en ännu högre sysselsättningsgrad – 9 av 10 av dem är sysselsatta.

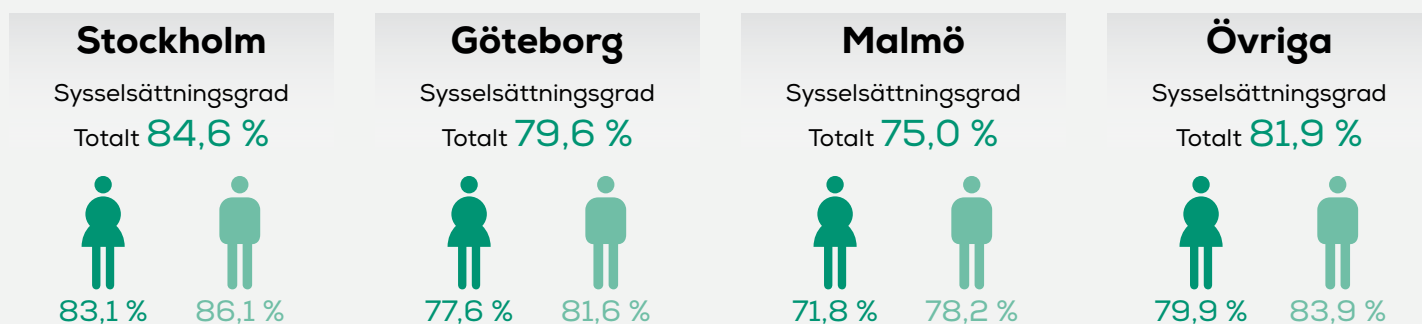

KÄLLA: SCB, AKU

2.3 Stora skillnader i landet

■ Antalet sysselsatta ökade med 87 000 personer mellan 2016 och 2017 – från 4 617 000 till 4 704 000. Mer än 50 procent av de sysselsatta bor i ett storstadslän men sysselsättningsgraden skiljer sig ganska stort och lägst sysselsättningsgrad hade just ett storstadslän – Skåne. Där ökade antalet arbetslösa på Arbetsförmedlingen med 1 300 personer beroende på att fler fick uppehållstillstånd och kunde söka jobb. Högst sysselsättningsgrad hade Hallands län. För kvinnorna var andelen sysselsatta högst i Halland och lägst i Blekinge och bland männen var det Jönköpings län som hade den högsta sysselsättningsgraden och Dalarnas som hade den lägsta. Störst skillnad mellan kvinnors och mäns sysselsättning var det i Jämtlands län. Även mellan storstadskommunerna var det stor skillnad – Stockholm hade nästan 10 procentenheter högre sysselsättning än Malmö.

Hallands	151 000 personer	85,6 %	84,6 %	86,6 %
Jönköpings	168 000 personer	85,4 %	83,1 %	87,4 %
Stockholms	1 156 000 personer	84,2 %	82,1 %	86,2 %
Gotlands	27 000 personer	83,7 %	83,8 %	83,5 %
Jämtlands	60 000 personer	82,8 %	78,6 %	86,7 %
Kalmar	109 000 personer	82,3 %	79,6 %	84,7 %
Västra Götalands	799 000 personer	82,1 %	79,6 %	84,5 %
Norrbottnens	113 000 personer	81,9 %	82,8 %	81,1 %
Västerbottens	127 000 personer	81,6 %	80,9 %	82,3 %
Gävleborgs	126 000 personer	81,4 %	80,3 %	82,4 %
Västernorrlands	111 000 personer	81,3 %	80,5 %	82,0 %
Uppsala	175 000 personer	81,0 %	77,8 %	84,2 %
Värmlands	124 000 personer	80,7 %	78,3 %	82,9 %
Västmanlands	119 000 personer	80,7 %	77,0 %	84,1 %
Dalarnas	123 000 personer	80,6 %	80,7 %	80,4 %
Blekinge	69 000 personer	79,8 %	76,4 %	83,0 %
Södermanlands	124 000 personer	79,7 %	77,3 %	82,0 %
Kronobergs	88 000 personer	79,6 %	77,2 %	81,8 %
Örebro	129 000 personer	79,3 %	77,8 %	80,7 %
Östergötlands	204 000 personer	79,1 %	77,1 %	81,0 %
Skåne	601 000 personer	78,6 %	76,5 %	80,8 %
Hela landet	4 704 000 personer	81,8 %	79,8 %	83,8 %

KÄLLA: SCB, AKU

2.4 7 av 10 i Europa arbetar

■ 2016 var den genomsnittliga sysselsättningsgraden för hela EU 71,1 procent. Det är den högsta sysselsättningsgraden sedan 2008 då 70,3 procent av befolkningen i EU var sysselsatta. Sverige hade den högsta sysselsättningsgraden av EU-länderna och Grekland den lägsta. Under perioden 1996-2016 har Sverige haft den högsta sysselsättningen i EU under 12 av de 21 åren. Skillnaden mellan kvinnors och mäns sysselsättning skiljer sig stort mellan länderna. I Sverige, där kvinnorna i hög utsträckning deltar i arbetskraften, var skillnaden jämförelsevis liten – knappt 4 procent, medan till exempel Italien hade 20 procentenheter högre sysselsättning bland männen än bland kvinnorna.

EU:s mål är att sysselsättningen för män och kvinnor i arbetsför ålder (20-64 år) ska vara **75 %** år 2020.
2016 var den genomsnittliga sysselsättningsgraden **71,1 %**

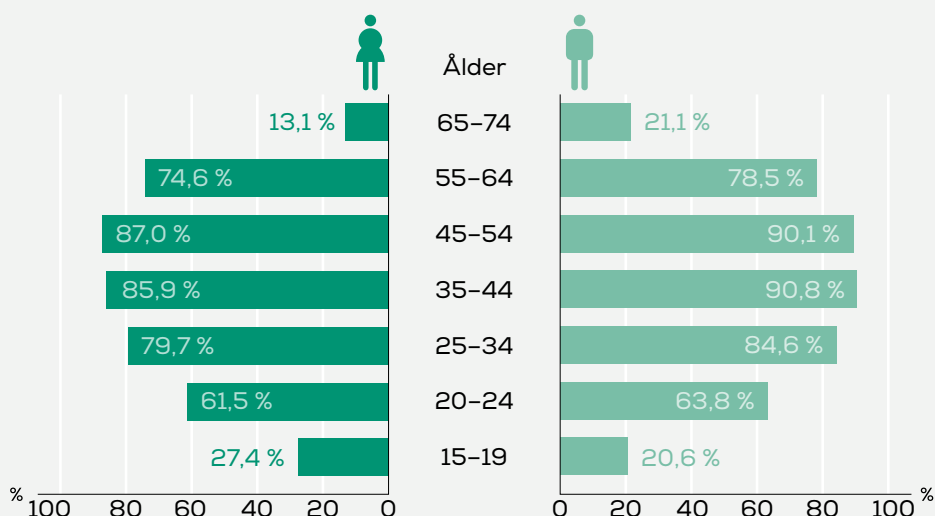
Sverige	4 616 000 personer	81,2 %	79,2 %	83,0 %
Norge	2 440 000 personer	78,6 %	76,7 %	80,4 %
Tyskland	39 068 000 personer	78,6 %	74,5 %	82,7 %
Storbritannien	29 389 000 personer	77,5 %	72,1 %	83,1 %
Danmark	2 575 000 personer	77,4 %	74,0 %	80,7 %
Nederländerna	7 693 000 personer	77,1 %	71,6 %	82,6 %
Estland	606 000 personer	76,6 %	72,6 %	80,8 %
Finland	2 314 000 personer	73,4 %	71,7 %	75,0 %
Ungern	4 285 000 personer	71,5 %	64,6 %	78,6 %
Frankrike	25 874 000 personer	70,0 %	66,3 %	73,8 %
Polen	15 821 000 personer	69,3 %	62,2 %	76,4 %
Bulgarien	2 943 000 personer	67,7 %	64,0 %	71,3 %
Rumänien	8 078 000 personer	66,3 %	57,4 %	75,0 %
Spanien	18 087 000 personer	63,9 %	58,1 %	69,6 %
Italien	22 158 000 personer	61,6 %	51,6 %	71,7 %
Grekland	3 597 000 personer	56,2 %	46,8 %	65,8 %
EU	214 235 000 personer	71,1 %	65,3 %	76,9 %

NOT: 2016. ETT URVAL AV EU:S MEDLEMSLÄNDER + NORGE. EU AVSER SNITTET FÖR ALLA 28 MEDLEMSLÄNDER.

KÄLLA: EUROSTAT

2.5 Sysselsättningsgraden högre bland män

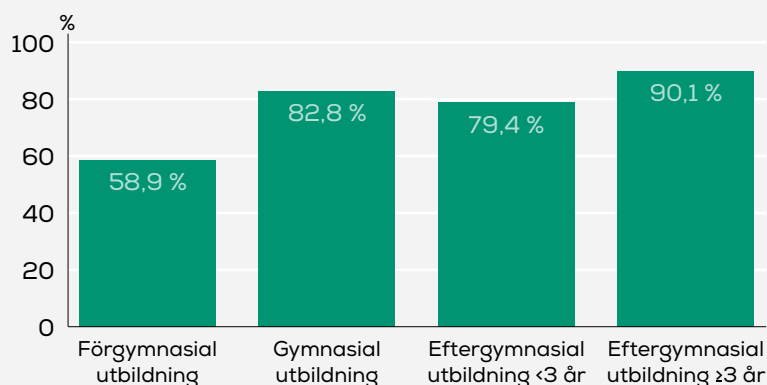
För både kvinnor och män har sysselsättningsgraden ökat det senaste året, för kvinnorna från 79,2 till 79,8 procent och för männen från 83,0 till 83,8 procent. Männen hade genomgående högre sysselsättningsgrad än kvinnorna, förutom bland de allra yngsta 15-19 år. Minst skillnad var det i åldern 20-24 år. Kvinnors lägre arbetskraftsdeltagande förklaras främst av att kvinnor står utanför arbetskraften till följd av sjukdom och att de studerar på heltid i större omfattning än män.

KÄLLA: SCB, AKU

2.6 Utbildning – den stora vattendelaren

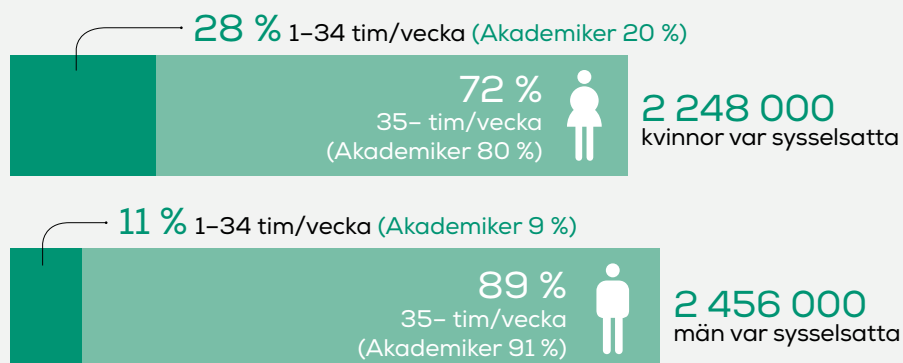
Sysselsättningsgraden skiljer sig stort beroende på hur lång utbildning man har. De som har en längre eftergymnasial utbildning har den högsta sysselsättningsgraden, och den är mer än 30 procentenheter högre än bland dem som har endast förgymnasial utbildning. En lösning som diskuteras för att höja sysselsättningsgraden bland lågutbildade är så kallade enkla jobb, men Arbetsförmedlingens prognoser visar att det kommer vara hård konkurrens om jobben inom många av de yrken som inte kräver någon utbildning.

KÄLLA: SCB, AKU

2.7 Tre gånger vanligare att kvinnor arbetar deltid

Den genomsnittliga veckoarbetstiden är 38 timmar och ungefär 80 procent av alla sysselsatta arbetar heltid, 35 timmar eller mer per vecka. Bland kvinnorna var det tre av tio som arbetade deltid medan det bland männen var endast en av tio. Akademiker hade en något lägre andel deltidsarbete, vilket bland annat kan bero på att de ofta har en flexibilitet i sitt arbete – att de kan anpassa sin arbetstid och utföra arbetet till exempel hemifrån eller från annan plats än arbetsplatsen.

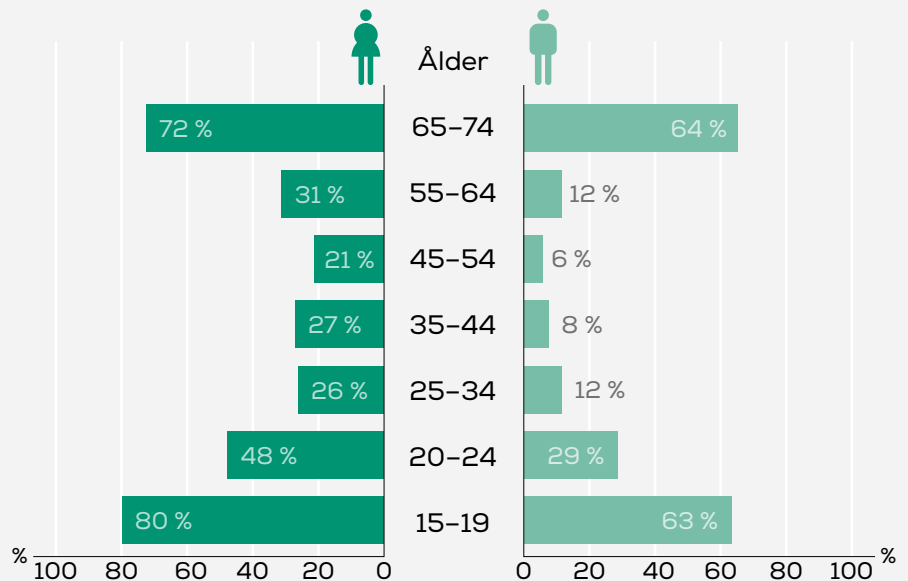
KÄLLA: SCB, AKU

2.8 Deltid vanligast bland yngre och äldre

■ De ungdomar och äldre som arbetar gör det i högre utsträckning på deltid och kvinnorna arbetar genomgående mer deltid än männen. Skillnaden mellan kvinnors och mäns deltid kan framför allt förklaras av att det i högre utsträckning är kvinnor som är föräldralediga och som utför oavlönat arbete i hemmet och att det i kvinnodominerande yrken är vanligare med deltidstjänster.

2017 var det **28 %** av kvinnorna och **11 %** av männen som arbetade deltid (20–64 år).

KÄLLA: SCB, AKU

2.9 En fjärdedel av deltidarna vill ha heltid

■ Att man inte fått eller hittat ett heltidsarbete är den vanligaste orsaken, både bland kvinnor och män, till att man jobbar deltid. Bland männen är studier den näst vanligaste orsaken till deltidsarbete och bland kvinnorna vård av barn – för männen kommer vård av barn först på femte plats. Kvinnor upplever i dubbelt så hög grad som männen att de inte orkar arbeta mer än deltid för att jobbet är för ansträngande. Förutom att kvinnor jobbar mer deltid tar de också längre föräldraledighet och vårdar sjuka barn i högre grad än män.

Deltidsarbetar men söker heltid

Vård av barn

Andra personliga eller familjeskäl (t. ex. pensionär)

Egen sjukdom/nedsatt arbetsförmåga

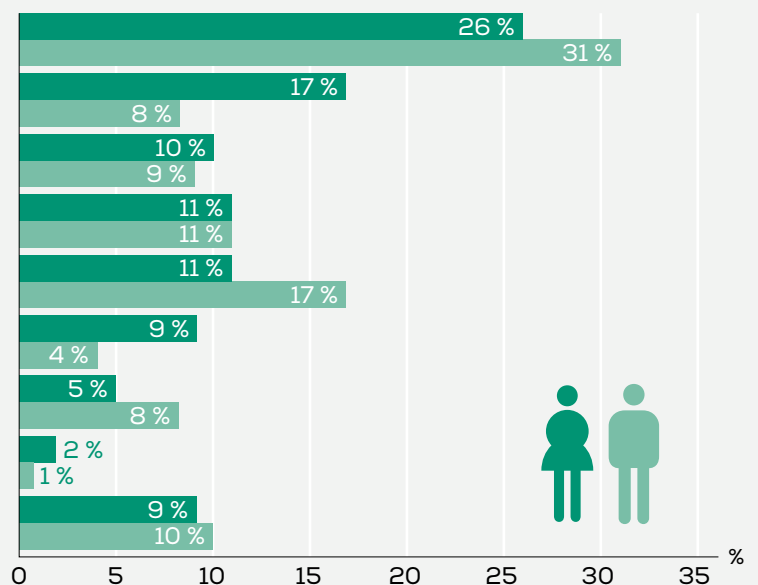
Studier

Orkar inte – arbetet är fysiskt och/eller psykiskt krävande

Har flera jobb

Vård av anhörig/släkting

Övrigt

KÄLLA: SCB, AKU

2.10 9 av 10 är anställda

■ 9 av 10 som arbetar är anställda och de absolut flesta har en fast anställning. 2017 var 78 procent fast anställda, 13 procent tidsbegränsat anställda och resterande 9 procent var företagare. Bland akademiker var det högre andel fast anställda, lägre andel tidsbegränsat anställda och också lägre andel företagare. 2017 ökade antalet fast anställda med 77 000 personer. Att antalet fast anställda ökar beror i första hand på konkurrensen om arbetskraft – när konjunkturen försvagas ökar inslaget av tidsbegränsade anställningar och det omvända händer när konjunkturen förstärks.

13 % Tidsbegränsat anställda (Akademiker 11 %)

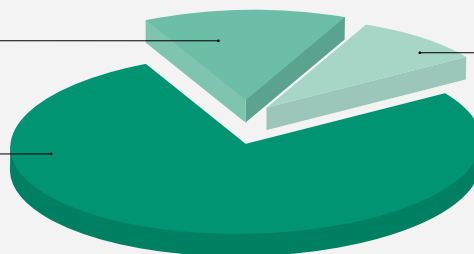
616 000 personer

78 % Fast anställda (Akademiker 83 %)

3 669 000 personer

9 % Företagare (Akademiker 6 %)

419 000 personer

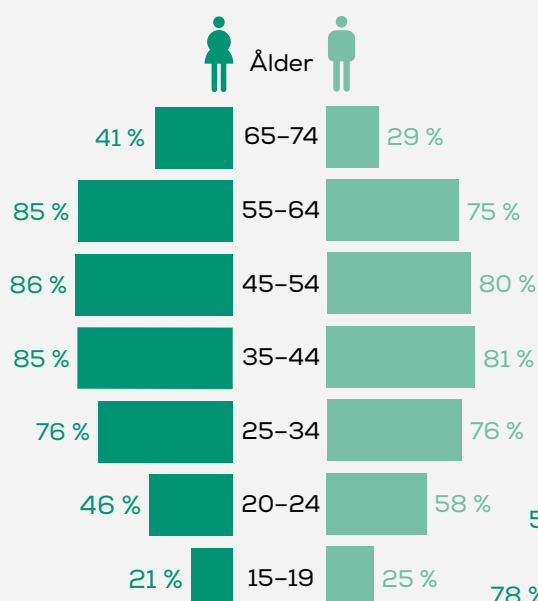

KÄLLA: SCB, AKU

2.10.1

Fast anställda

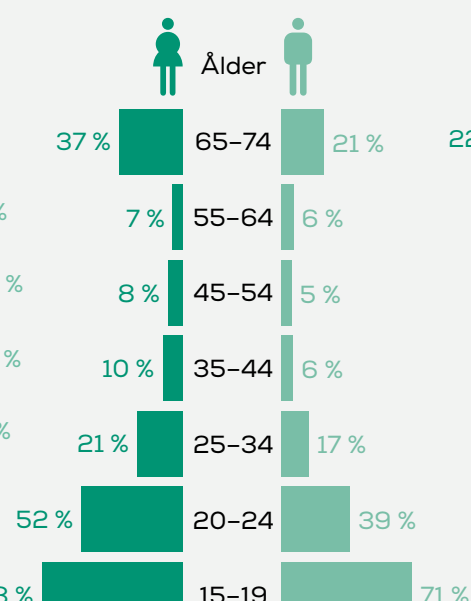
■ Bland alla sysselsatta i åldersgruppen 20-64 år var det 80 procent av kvinnorna och 76 procent av männen som var fast anställda. Störst andel med fast anställning fanns bland kvinnor i åldern 45-54 år. Bland männen var det i åldern 35-44 år som andelen fast anställda var störst.

2.10.2

Tidsbegränsat anställda

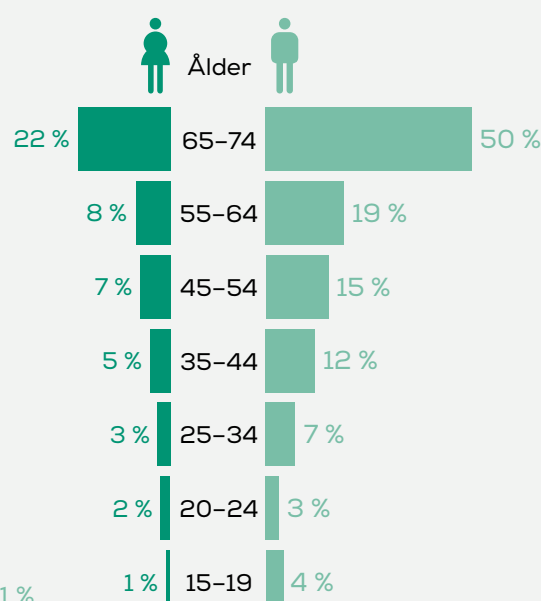
■ Tidsbegränsade anställningar är, inte helt oväntat, vanligast bland ungdomar. Andelen minskar med åldern för att sedan öka efter pensionsåldern. Genomgående hade kvinnorna i högre grad än männen tillfälliga anställningar.

2.10.3

Företagare

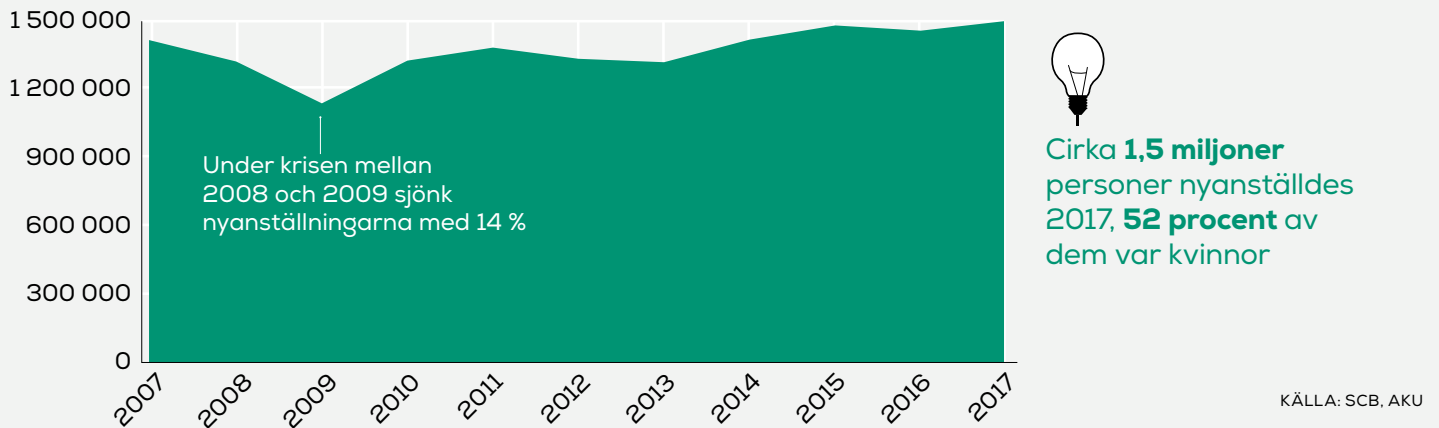
■ Bland männen är det dubbelt så stor andel som är företagare än bland kvinnorna, 12 procent jämfört med 5 procent (20-64 år). Störst andel hittar man bland pensionärerna där 22 procent av de kvinnor och 50 procent av de män som arbetade, gjorde det i sitt egna företag.

KÄLLA: SCB, AKU

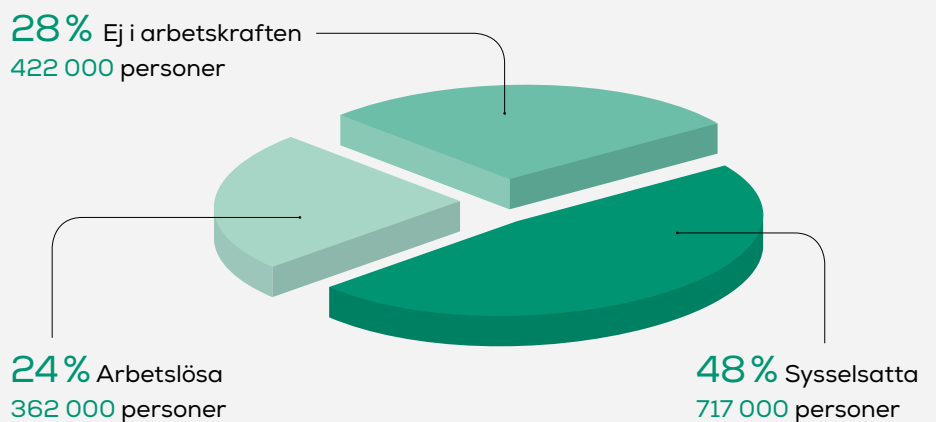
2.11 Nyanställningarna ökade

■ Under 2017 nyanställdes 1,5 miljoner personer (15-74 år) och det är en ökning med 3,5 procent jämfört med 2016, från 1 450 000 till 1 500 000. 52 procent av de nyanställda var kvinnor. Mellan 2007 och 2017 har nyanställningarna ökat med drygt 6 procent.

2.12 Färre av de nyanställda kom från arbetslöshet

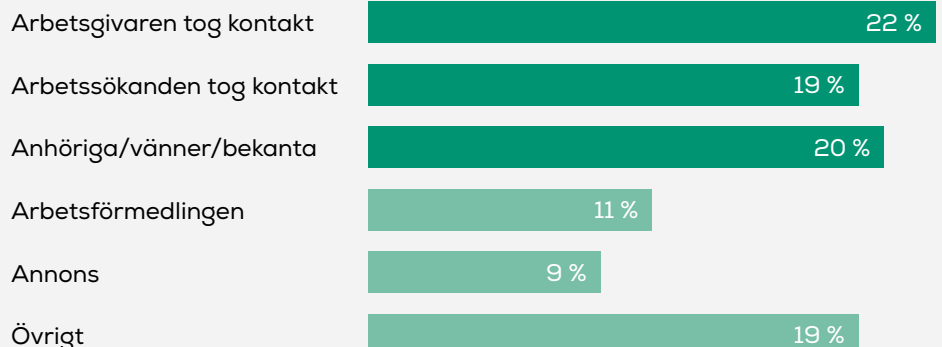
■ 48 procent av de 1,5 miljoner (15-74 år) som nyanställdes hade varit anställda hos en annan arbetsgivare i anslutning till den nya anställningen. 24 procent, en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2016, kom från arbetslöshet, vilket bland annat skulle kunna bero på att sammansättningen av gruppen arbetslösa på Arbetsförmedlingen har förändrats (se sid. 21). Privat sektor gjorde flest nyanställningar, 72 procent. 65 procent av alla nyanställningar var tidsbegränsade och 38 procent av alla nyanställda var ungdomar 15-24 år.

2.13 Viktigt med kontakter

■ Det allra vanligaste sättet att hitta ett jobb är via kontakter och den vanligaste kontakten är den som sker direkt med arbetsgivaren. Drygt 4 av 10 av dem (15-74 år) som nyanställdes hade fått kännedom om jobbet när de varit i kontakt med arbetsgivaren och 2 av 10 fick det via släkt och bekanta. 11 procent fick reda på att jobbet var ledigt genom arbetsförmedlingen.

KÄLLA: SCB, AKU

”Arbetsmarknadsproblemen i Sverige är i stor utsträckning begränsade till personer med låga kvalifikationer. Förmågor, utbildning och invandrarbakgrund har större betydelse för möjligheten att hitta arbete i Sverige än i de flesta andra länder, och betydelsen har ökat över tiden.”

Den svenska arbetsmarknaden och dess utmaningar, IFAU Rapport 2017:5

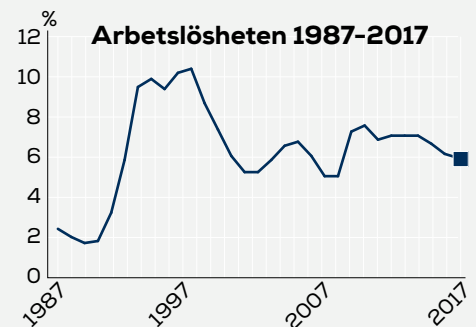

3. Arbetslösheten

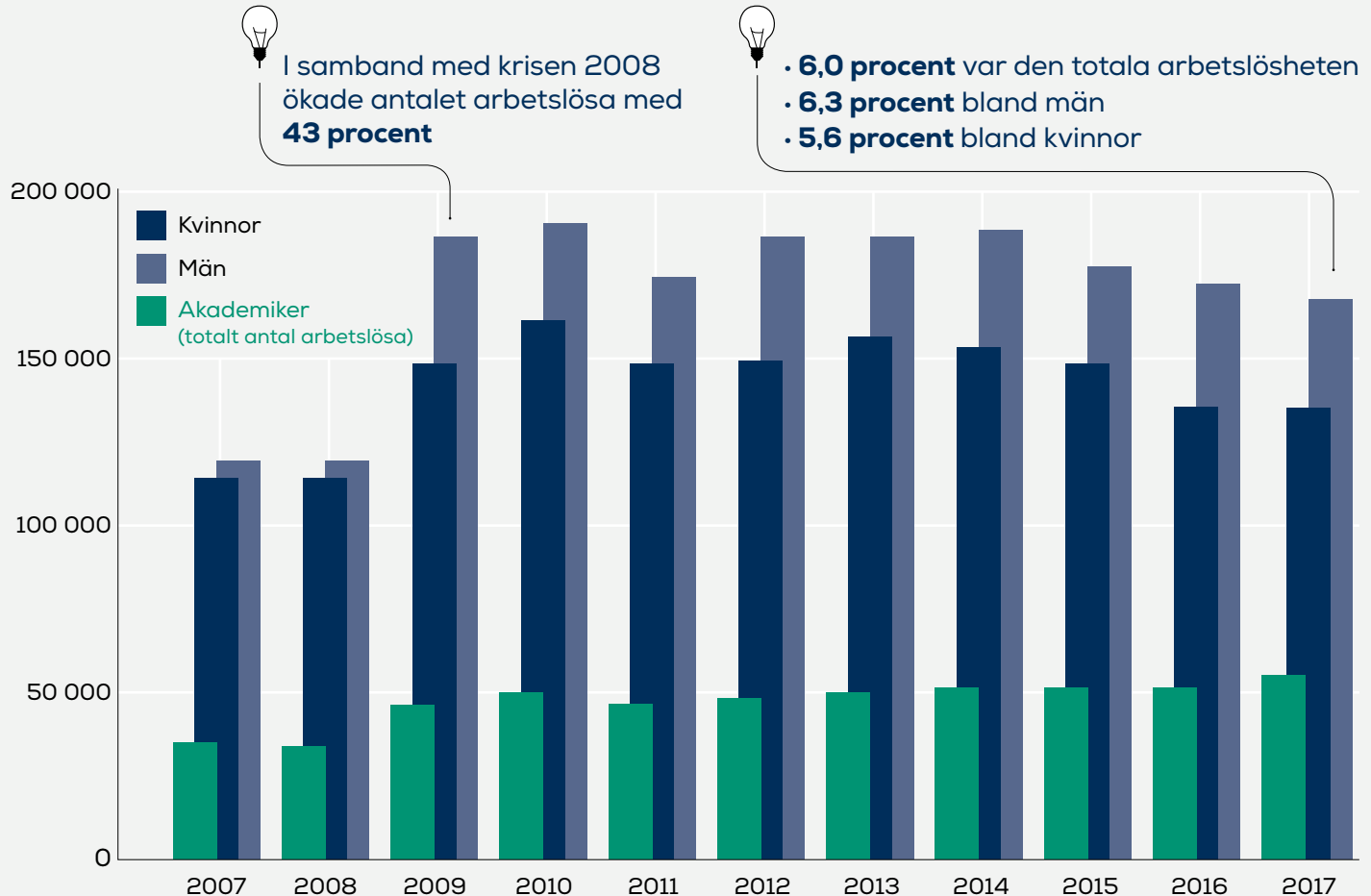
I snitt 300 000 personer var arbetslösa år 2017. Det motsvarar 6,0 procent av arbetskraften. På Arbetsförmedlingen har sammansättningen av de arbetslösa förändrats de senaste åren – en allt större andel har en utsatt ställning och tuffa förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden. Och den stora vattendelaren utgörs av hur lång utbildning man har.

3.1 Arbetslösheten var 6 procent

I snitt var det 300 000 arbetslösa år 2017, vilket motsvarar 6,0 procent av arbetskraften. Det är en i princip oförändrad arbetslöshet jämfört med 2016 då den var 6,2 procent. Arbetslösheten var högre bland männen än bland kvinnorna, 6,3 procent jämfört med 5,6 procent – för männen innebär det en minskning på ett år med 0,4 procentenheter. Av de 300 000 arbetslösa var 55 000 akademiker – 3,5 procent av det totala antalet akademiker i arbetskraften. Även bland akademiker var arbetslösheten högre för männen, 4,1 procent, än för kvinnorna, 3,0 procent.

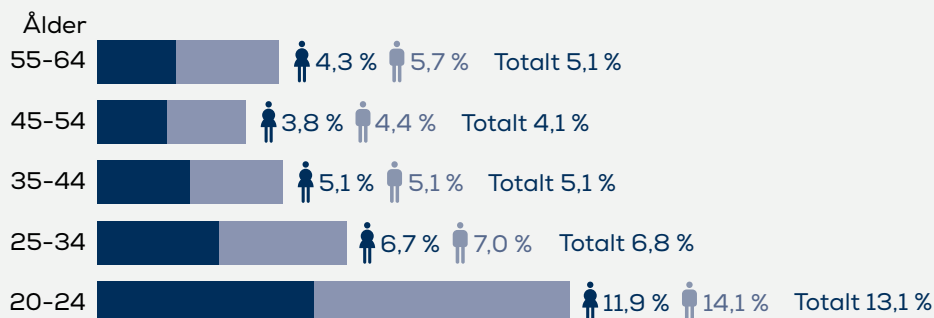
KÄLLA: SCB, AKU

KÄLLA: SCB, AKU

3.2 Medelålders kvinnor har lägst arbetslöshet

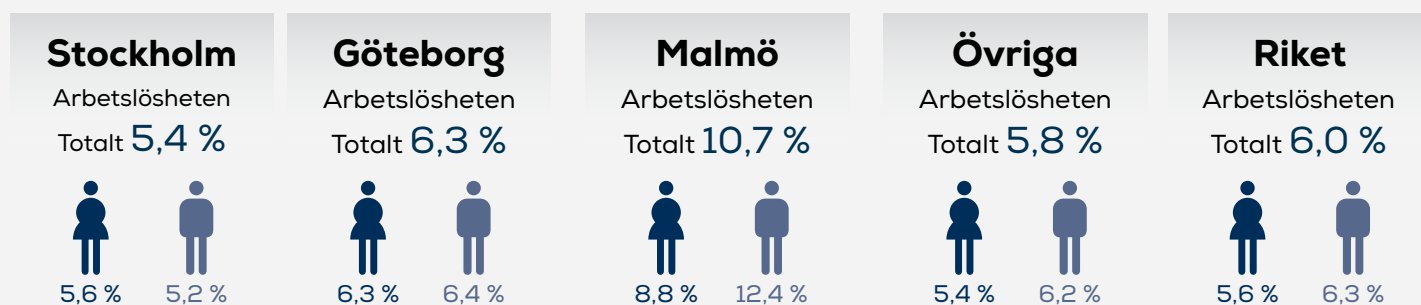
■ Arbetslösheten är olika stor i olika åldersgrupper. Kvinnor i åldern 45-54 år har den lägsta arbetslösheten och den högsta arbetslösheten har unga män. När det gäller ungdomarna är det dock viktigt att komma ihåg att bland dem som är arbetslösa är hälften heltidsstuderande som söker extrajobb.

KÄLLA: SCB, AKU

3.3 Stora skillnader mellan storstäderna

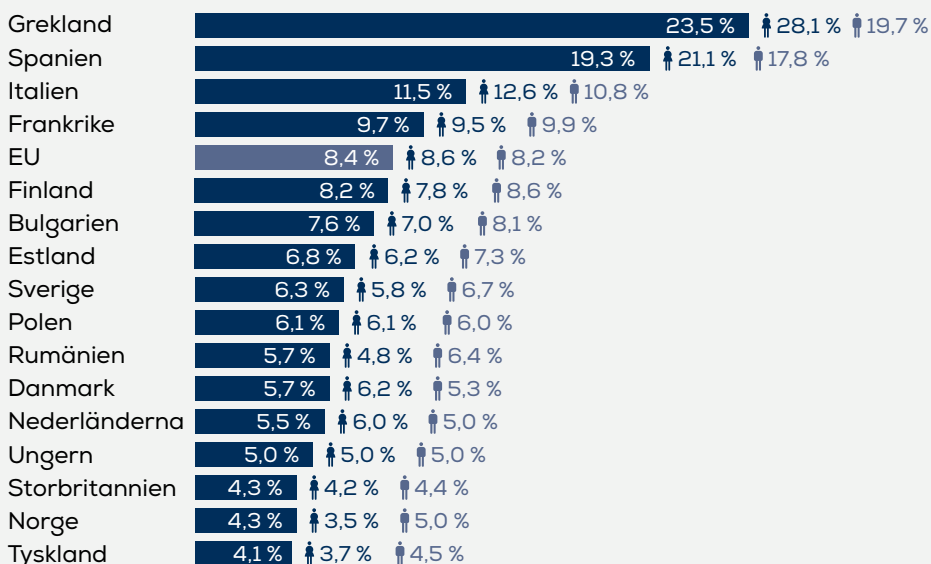
■ Arbetslösheten skiljer sig stort mellan de tre storstadskommunerna. Tittar man på arbetslösheten regionalt har Malmö en betydligt högre arbetslöshet än de andra storstäderna och länen, och också den största skillnaden i arbetslöshet mellan kvinnor och män. Malmö kommun har också stora kontraster med många med låg utbildningsnivå och många med kort tid i Sverige.

KÄLLA: SCB, AKU

3.4 Arbetslösheten i Europa

■ 2016 var cirka 19,6 miljoner i den europeiska arbetskraften (20-64 år) arbetslösa och den genomsnittliga arbetslösheten i de 28 EU-länderna var 8,4 procent, en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med 2015. Störst skillnad i arbetslöshet mellan kvinnor och män var det i Grekland. I Ungern hade kvinnorna och männen exakt lika stor arbetslöshet. I flera av de länder där kvinnor har högre arbetslöshet än männen, till exempel Spanien, Grekland och Italien, har kvinnorna också låg sysselsättningsgrad (se sid. 9).

NOT: 2016. ETT URVAL AV EU:S MEDLEMSLÄNDER + NORGE. EU AVSER SNITTET FÖR ALLA 28 MEDLEMSLÄNDER.

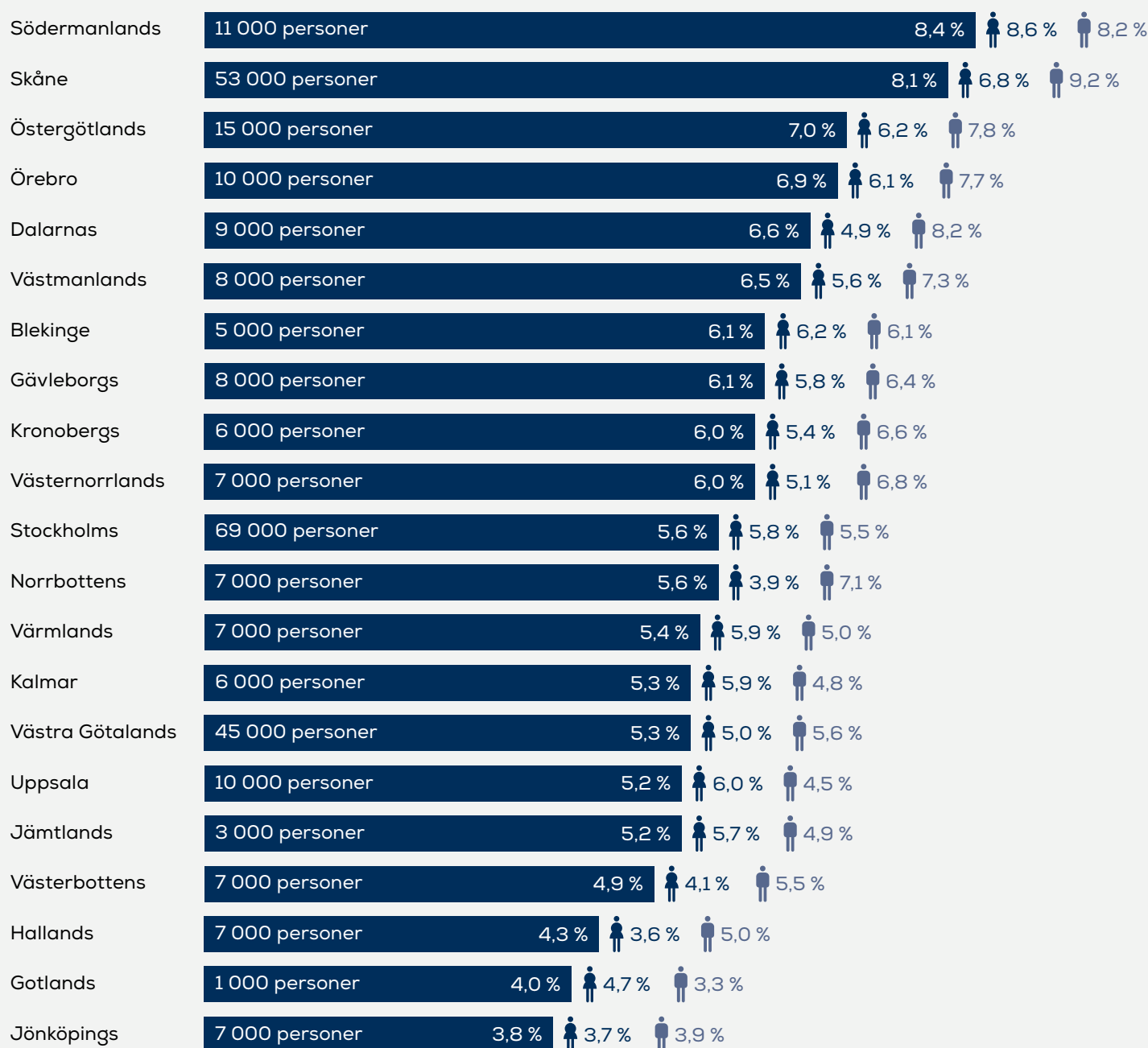
KÄLLA: EUROSTAT

3.5 Lägst arbetslöshet i Jönköpings län

■ 2017 var det i snitt 300 000 personer varje månad som var arbetslösa i Sverige och arbetslösheten varierade stort inom landet. Högst arbetslöshet hade Södermanlands län med 8,4 procent och den var mer än dubbelt så hög som i Jönköpings län som hade den lägsta arbetslösheten. Sörmland hade också den högsta arbetslösheten bland kvinnor och lägst var den i Halland. Bland männen var arbetslösheten högst i Skåne och lägst på Gotland. Vilket län som har lägst respektive högst arbetslöshet är inte konstant och det har varit olika län olika år.

Södermanlands län hade högst arbetslöshet med 8,4 % (11 000 personer). Mer än dubbelt så hög som i **Jönköpings län som hade lägst arbetslöshet** med 3,8 % (7 000 personer). **56 % av de arbetslösa** bor i något av storstadslänen.

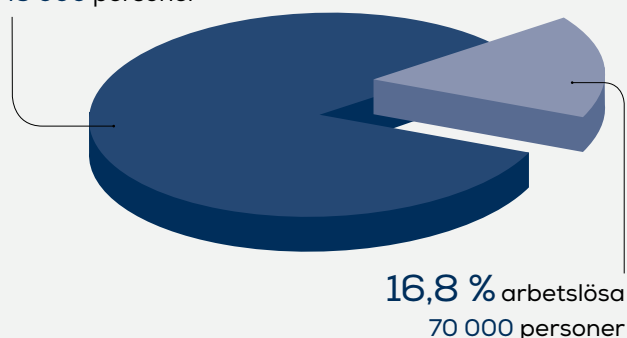

3.6 Lågutbildade har högre arbetslöshet

■ Arbetslösheten är betydligt högre för dem som är lågutbildade, nästan fem gånger så hög som för dem som har en längre eftergymnasial utbildning. Huvuddelen av alla lediga jobb kräver längre utbildning och därför finns det inom vissa yrken arbetskraftsbrist samtidigt som många är arbetslösa – de saknar helt enkelt den kompetens som arbetsgivaren efterfrågar. Eftersom utbildning är den stora vattendelaren är den stora utmaningen att utbilda de arbetssökande så att de blir attraktiva för arbetsgivarna.

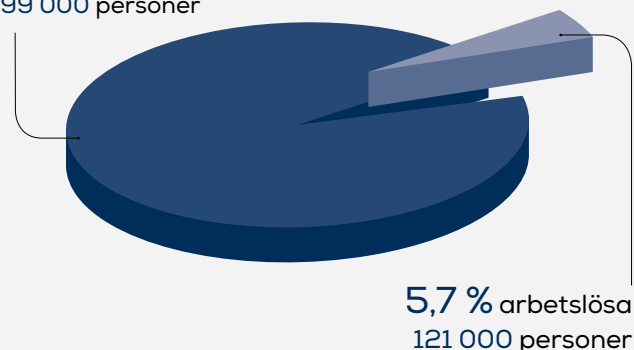
Förgymnasial utbildning

83,2 % sysselsatta
343 000 personer

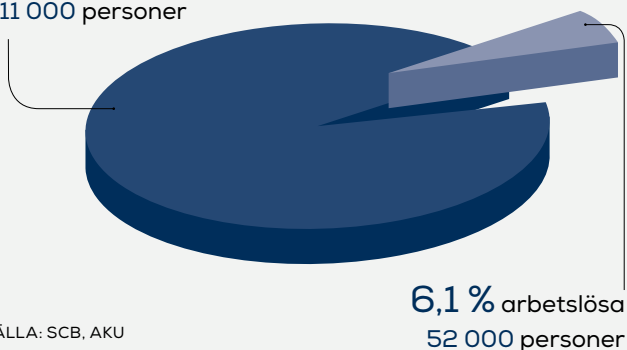
Gymnasial utbildning

94,3 % sysselsatta
1 999 000 personer

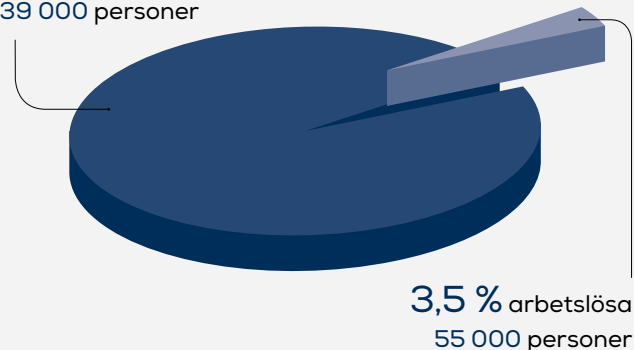
Eftergymnasial utbildning < 3 år

93,9 % sysselsatta
811 000 personer

Akademiker

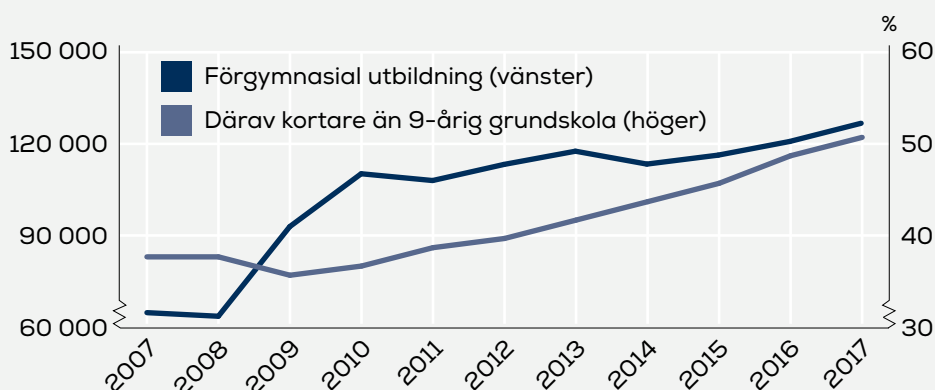
96,5 % sysselsatta
1 539 000 personer

KÄLLA: SCB, AKU

3.7 Hälften saknar grundskola

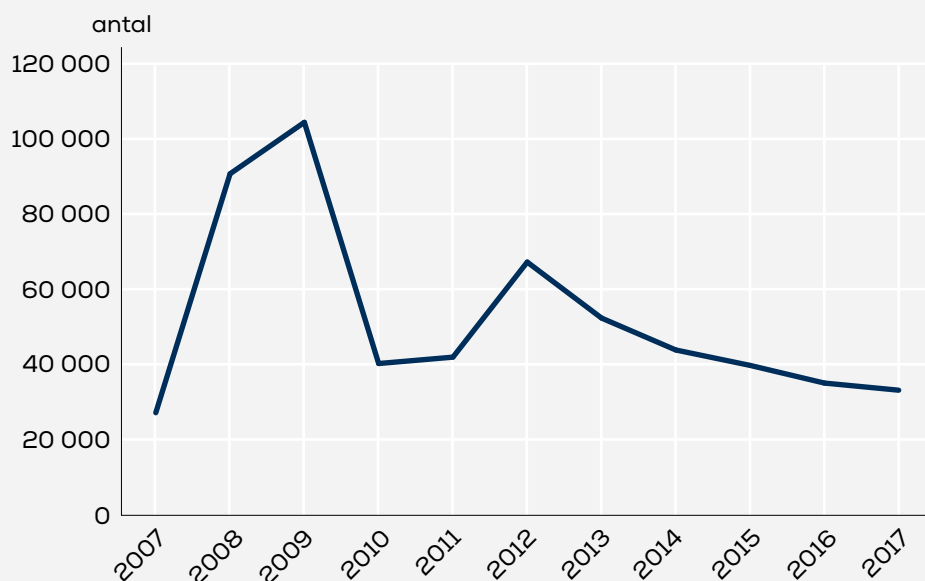
■ På Arbetsförmedlingen har både antalet och andelen som saknar gymnasieutbildning ökat och de senaste åren har ökningen till största delen utgjorts av personer med en utbildning som är kortare än 9-årig grundskola. I oktober 2017 hade 52 procent av de 127 000 arbetslösa med förgymnasial utbildning mindre än 9-årig grundskola. De flesta av dem var födda utanför Europa.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.8 20 % av de varslade blir arbetslösa

■ En arbetsgivare är skyldig att meddela Arbetsförmedlingen när minst fem medarbetare i ett län riskerar att sägas upp på grund av arbetsbrist. 2016 varslades totalt 35 000 personer om uppsägning. 70 procent av dem blev uppsagda. Men de flesta blev aldrig arbetslösa, eftersom de fick ett nytt jobb direkt. Ungefär en femtedel av de som varslades blev arbetslösa inom 9 månader. Anledningen till att arbetsgivarna ska lägga varsel är att Arbetsförmedlingen ska kunna förbereda sig på vilka åtgärder som behöver vidtas, men varsel signalerar också till de anställda att förändringar är på gång. 2017 var antalet varsel 33 100.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.9 641 000 inskrivna varav 363 000 arbetslösa

■ 2017 var i snitt 641 000 (16–64 år) inskrivna på Arbetsförmedlingen. 57 procent av dem, 363 000, räknades som arbetslösa – de var antingen öppet arbetslösa eller deltog i något program med aktivitetsstöd. Den andra halvan av de inskrivna var till exempel deltidsarbetslösa, hade lönebidrag eller nystartsjobb. Arbetsförmedlingens uppdrag att effektivt sammanföra arbetssökande med arbetsgivare är komplext, inte minst med tanke på att de som är inskrivna på Arbetsförmedlingen har väldigt olika förutsättningar att få ett jobb.

91 000 personer

14 % Arbete med stöd

(Arbetsgivaren får ekonomiskt stöd för att anställa någon som har svårt att få reguljärt arbete. Här ingår även stöd för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, bl. a. lönebidrag)

92 000 personer

14 % Arbete utan stöd

(Deltidsarbetslösa, tillfälligt timanställda och personer som vill ha nytt jobb, sk. ombytessökande)

171 000 personer

27 % I program med aktivitetsstöd

(Jobb- och utvecklingsgarantin, arbetsmarknadsutbildning och arbetspraktik med flera)

55 000 personer

9 % Övriga inskrivna

(De som inte aktivt söker arbete. I siffran ingår också de med yrkesintroduktion eller utbildningskontrakt, ca 3 000 personer)

41 000 personer

6 % Nystartsjobb

(Arbetsgivare får ekonomisk ersättning motsvarande arbetsgivaravgiften)

192 000 personer

30 % Öppet arbetslösa

(De som söker och kan ta ett jobb direkt)

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

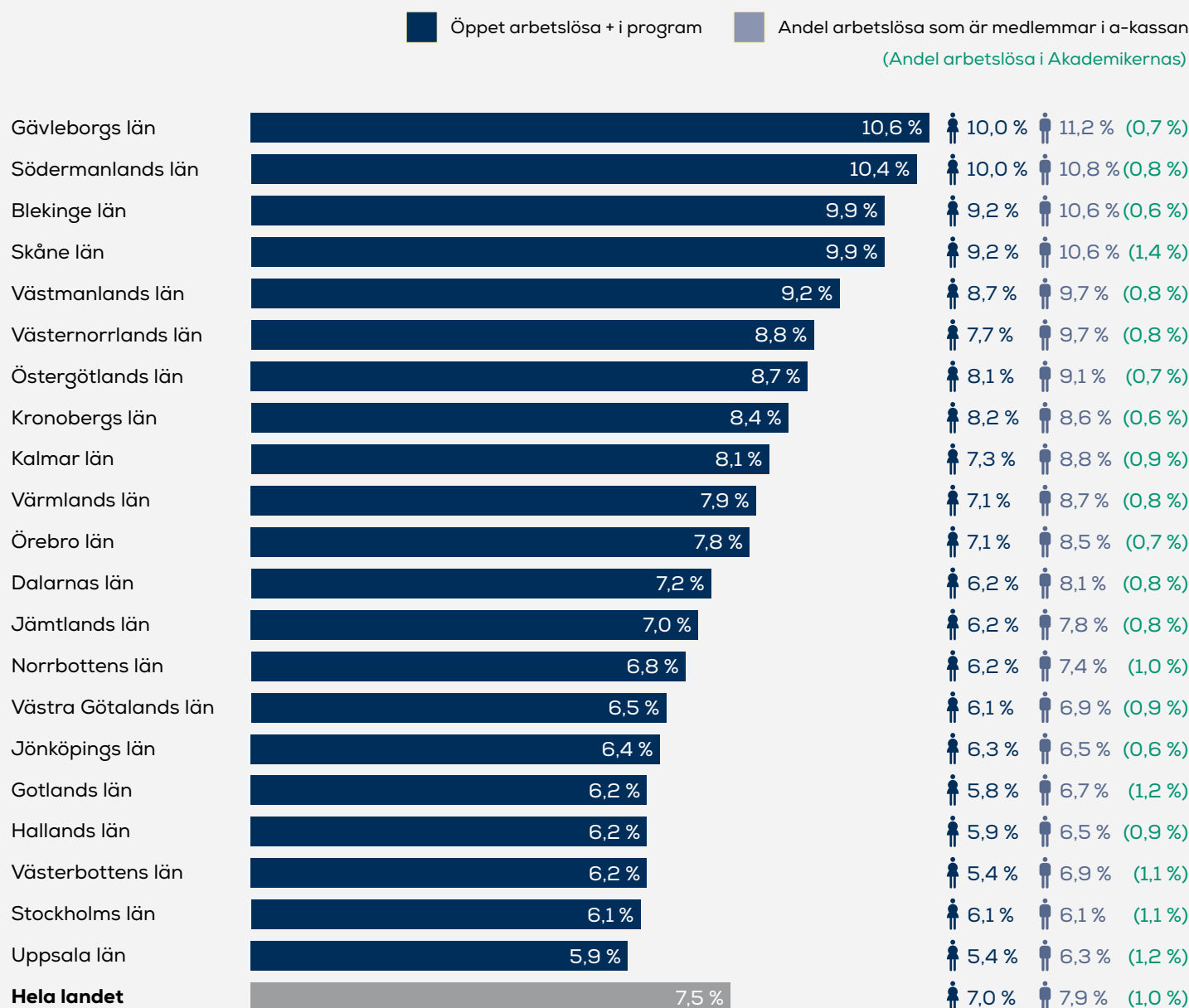
3.10 Högst andel inskrivna i Gävleborg

■ Arbetsförmedlingens mått på arbetslöshet är summan av de som är öppet arbetslösa och de som deltar i program med aktivitetsstöd (16-64 år). 2017 var det i snitt 363 000 (7,5 procent) personer som var inskrivna arbetslösa. Högst andel arbetslösa hade Gävleborgs län med 10,6 procent och lägst Uppsala län med 5,9 procent. Alla län utom tre, Uppsala, Kronoberg och Kalmar, hade en lägre eller oförändrad arbetslöshet jämfört med 2016. I Kalmar hade den ökat mest, 0,6 procentenheter. I alla län var kvinnornas arbetslöshet lägre eller lika stor som männens. I Akademikernas a-kassa var andelen arbetslösa störst i Skåne län.

Av de 366 000 som var arbetslösa i december 2017 hade 222 000 varit arbetslösa längre än ett halvår, 154 000 längre än ett år och 78 000 hade inte haft ett jobb på mer än två år.

SCB och Arbetsförmedlingen använder olika sätt att mäta arbetslösheten. Mer om skillnaderna hittar du på sidan 30.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN, AKADEMIKERNAS A-KASSA
ÖPPET ARBETSLÖSA OCH I PROGRAM SOM ANDEL AV EN REGISTERBASERAD ARBETSKRAFT
AKADEMIKER. ANDEL ARBETSLÖSA MEDLEMMAR I AKADEMIKERNAS A-KASSA

3.11 3 av 4 riskerar långtidsarbetslöshet

■ Vissa grupper av arbetslösa har en högre risk än andra att behöva gå långa tider utan arbete – de har en, som Arbetsförmedlingen beskriver det, utsatt ställning på arbetsmarknaden.

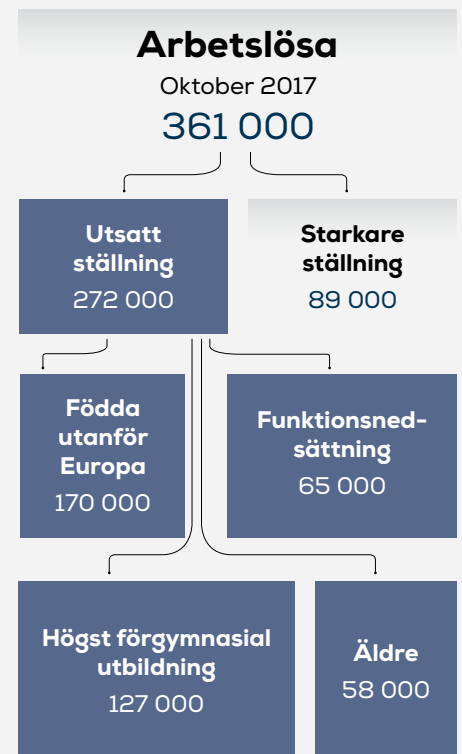
De som enligt Arbetsförmedlingen har en utsatt ställning:

- högst förgymnasial utbildning
- födda utanför Europa
- funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- äldre (55–64 år)

Av de totalt 361 000 arbetslösa (16–64 år) som var inskrivna på Arbetsförmedlingen i oktober 2017 var det 272 000 personer (75 procent) som tillhörde en eller flera av dessa grupper. Resterande 89 000 hade en starkare ställning som arbetssökande.

De fyra undergrupperna innehåller dubbelräkningar av individer eftersom en och samma individ kan ingå i flera delgrupper. I oktober 2017 var det knappt 2 000 som ingick i alla fyra grupper. Antalet som ingick i tre grupper var 18 000, två grupper 107 000 och en grupp 146 000. Den vanligaste kombinationen, 68 000, var utomeuropeiskt födda med högst förgymnasial utbildning.

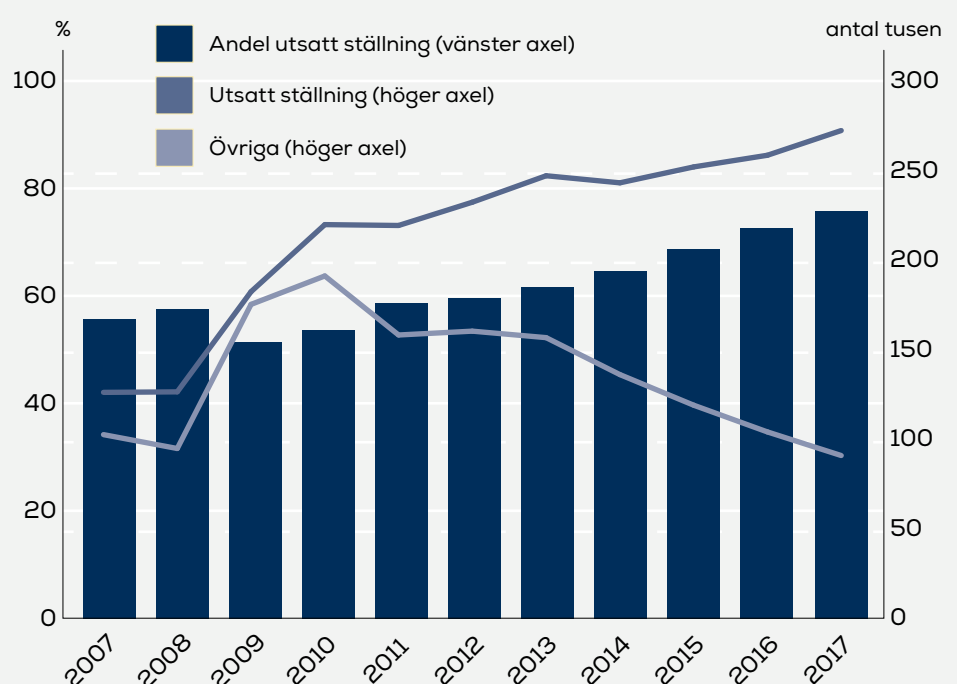
Politiska beslut, som till exempel satsningar på utbildning, kan till viss del påverka att dessa grupper blir mer matchningsbara. Men det finns också andra delar, som normer och värderingar i samhället, som kan vara svårare att påverka.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.12 Tudelningen bland arbetslösa ökar

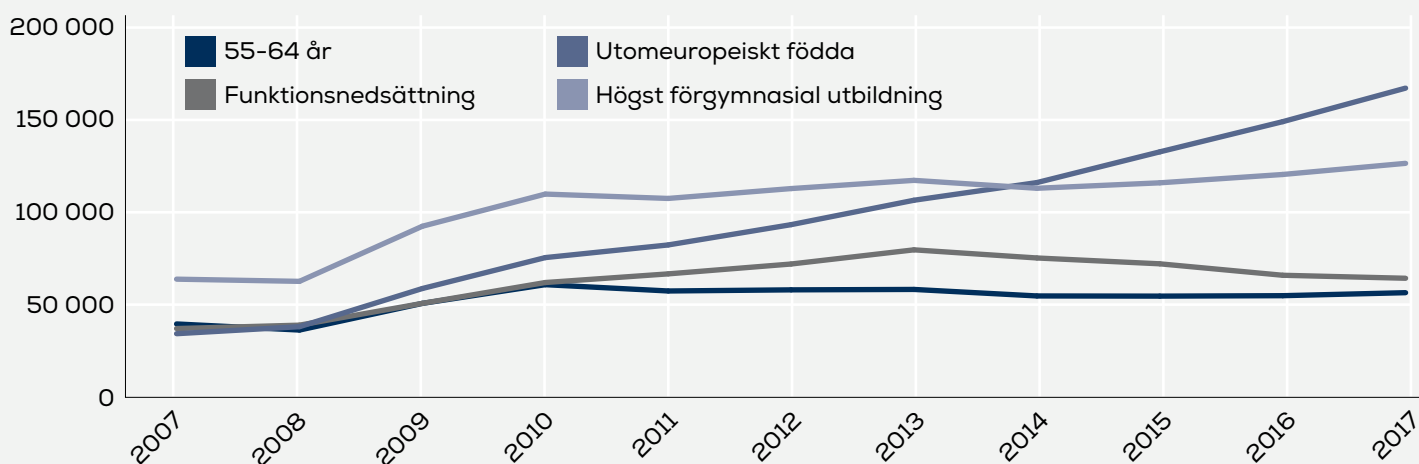
■ Både antalet och andelen arbetslösa (16–64 år) som har en så kallad utsatt ställning har ökat. 2007 var det drygt hälften, 55 procent, av de arbetslösa som hade utsatt ställning, sedan dess har andelen ökat till 75 procent. Den grupp som ökat mest de senaste åren är utomeuropeiskt födda – mer än sex av tio inskrivna arbetslösa med utsatt ställning är födda i ett land utanför Europa.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.13 6 av 10 är födda utanför Europa

■ Antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen i så kallad utsatt ställning har ökat de senaste tio åren och sammansättningen har förändrats. För tio år sedan karakteriserades personerna i gruppen av att de i hög grad saknade gymnasieutbildning men den bilden har förändrats i takt med att antalet arbetslösa som är födda utanför Europa har ökat och fortsätter öka. Då saknade 51 procent av de inskrivna arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden en fullständig gymnasieutbildning medan 29 procent var födda utanför Europa. Nu år 2017 var det nästan 6 av 10 som kom från något utomeuropeiskt land och ungefär hälften av dem hade en kort utbildning.

NOT: EN PERSON KAN INGÅ I FLERA GRUPPER

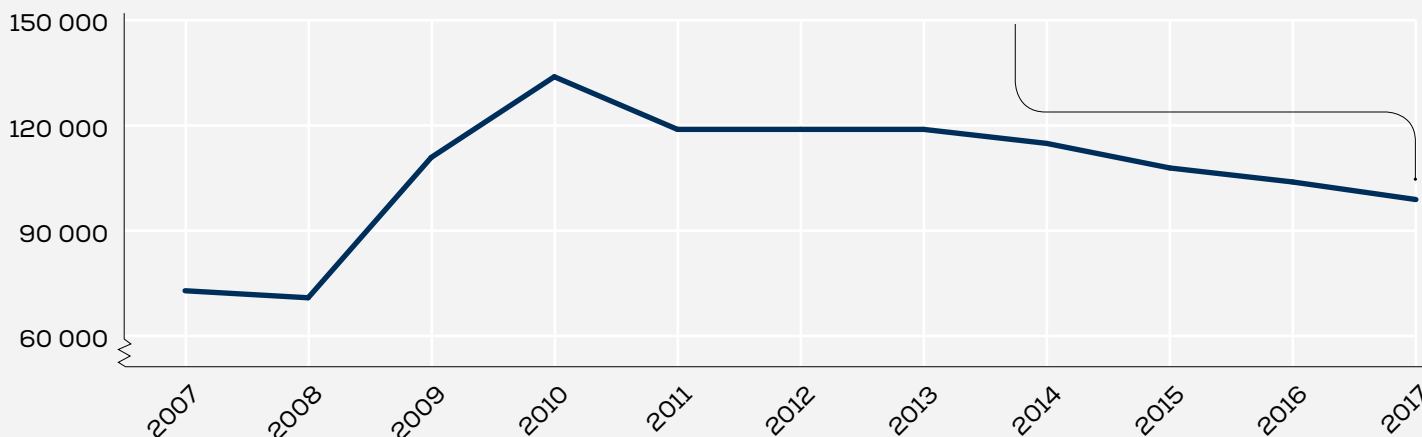
KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.14 En tredjedel är långtidsarbetslösa

■ 2017 var 97 000 av de arbetslösa, 37 procent, långtidsarbetslösa, det vill säga de hade varit utan arbete längre än sex månader. Andelen är oförändrad jämfört med 2016. Närmare 20 procent av alla arbetslösa hade varit arbetslösa längre än ett år, vilket i en internationell jämförelse är en låg andel - snittet i EU var 48 procent år 2016. Ju längre tid man är borta från arbetsmarknaden, desto svårare blir det att få ett jobb igen och när konjunkturen vänder nedåt och fler blir arbetslösa riskerar de långtidsarbetslösa att hamna ännu längre bak i jobbkön.

2017 var det cirka en tredjedel av alla arbetslösa (97 000 personer) som inte hade arbetat på över ett halvår.

NOT: LÅNGTIDSARBETSLÖSA > 6 MÅN

KÄLLA: SCB, AKU

3.15 Män är arbetslösa längre

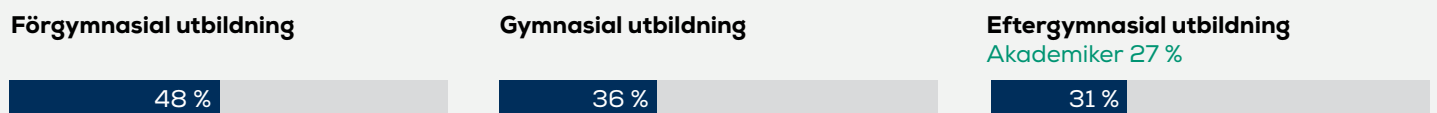
■ Arbetslösheten är högre bland männen än bland kvinnorna och de är också arbetslösa längre tider än kvinnorna. I genomsnitt var männen arbetslösa i 40 veckor och kvinnorna i 35 veckor. 39 procent av de arbetslösa männen och 33 procent av de arbetslösa kvinnorna hade varit arbetslösa längre än ett halvår. Störst skillnad mellan könen är det i åldersgruppen 55-64 år, där har kvinnorna betydligt kortare arbetslöshet än männen, vilket bland annat skulle kunna bero på att det är ett stort arbetskraftsbehov inom kvinnodominerade yrken som till exempel vård och omsorg.

KÄLLA: SCB, AKU

3.16 Högutbildade har kortare arbetslöshet

■ Andelen långtidsarbetslösa är högre bland lågutbildade än bland högutbildade. Nästan hälften av de arbetslösa med enbart förgymnasial utbildning hade varit arbetslösa längre än ett halvår, vilket kan jämföras med dem som hade en eftergymnasial utbildning där 31 procent var långtidsarbetslösa. Akademiker hade en ännu något lägre andel långtidsarbetslösa. Förgymnasialt utbildade var arbetslösa i genomsnitt 46 veckor, gymnasieutbildade i 39 veckor och eftergymnasialt utbildade i 31 veckor. Akademiker hade en genomsnittlig arbetslöshetstid på 32 veckor.

Akademiker 27 %

KÄLLA: SCB, AKU

3.17 Kostnader för arbetslösheten

■ 2017 fick 223 000 personer någon gång a-kassa och totalt betalades 12,2 miljarder kronor ut. Kommunerna betalade cirka 5 miljarder i försörjningsstöd till arbetslösa. Här redovisas statens, a-kassornas och kommunernas kostnader.

	Utfall 2016	Prognos 2017	Utfall 2017
Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader*	8,2 miljarder	8,4 miljarder	8,5 miljarder
A-kassa*	12,4 miljarder	11,8 miljarder	12,2 miljarder
Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning*	13,4 miljarder	13,2 miljarder	12,3 miljarder
Arbetsmarknadspolitiska program*	9,1 miljarder	9,2 miljarder	9,6 miljarder
Bidrag till administration av grundbeloppet*	55 miljoner	55,5 miljoner	55,5 miljoner
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen*	64,8 miljoner	64 miljoner	63,5 miljoner
A-kassornas administration**	1,6 miljarder	Ingen prognos	
Försörjningsstöd på grund av arbetslöshet***	cirka 5 miljarder	Ingen prognos	

* REGERINGEN, BUDGETPROPOSITIONEN FÖR 2018 OCH STATENS ÅRSREDOVISNING

** SVERIGES A-KASSOR

*** SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING (SKL)

”En gymnasieutbildning är en vattendelare på den svenska arbetsmarknaden. Ett avklarat högskoleförberedande program eller yrkesprogram är en kvalitetsstämpel att visa upp för arbetsgivare. Utbildning kan vara en viktig nyckel för en person att kunna förverkliga sina drömmar, bli självförsörjande och bidra till samhället.”

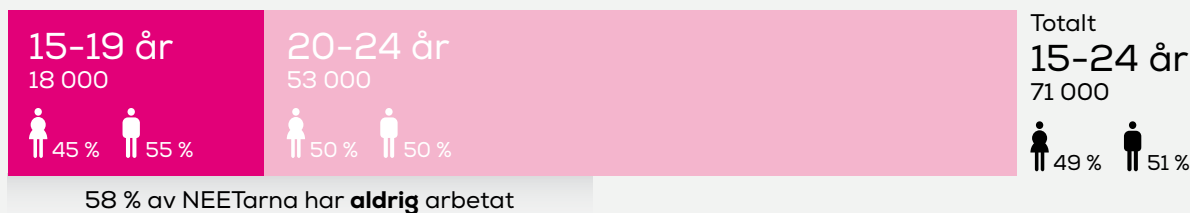
Gymnasieminister Anna Ekström, DN debatt 24 april 2017

4 Ungdomsarbetslösheten

Ungdomsarbetslösheten i Sverige och Europa har sjunkit men är fortfarande hög. Enligt den officiella statistiken från SCB var 17,8 procent av arbetskraften 15-24 år arbetslösa. Men då ingår även de som studerar på heltid och samtidigt söker jobb, och de utgör hälften av alla arbetslösa ungdomar. Ett mer rättvisande sätt att mäta ungdomsarbetslösheten är därför att titta på hur många av de unga i befolkningen som varken arbetar eller studerar.

4.1 71 000 varken arbetar eller studerar

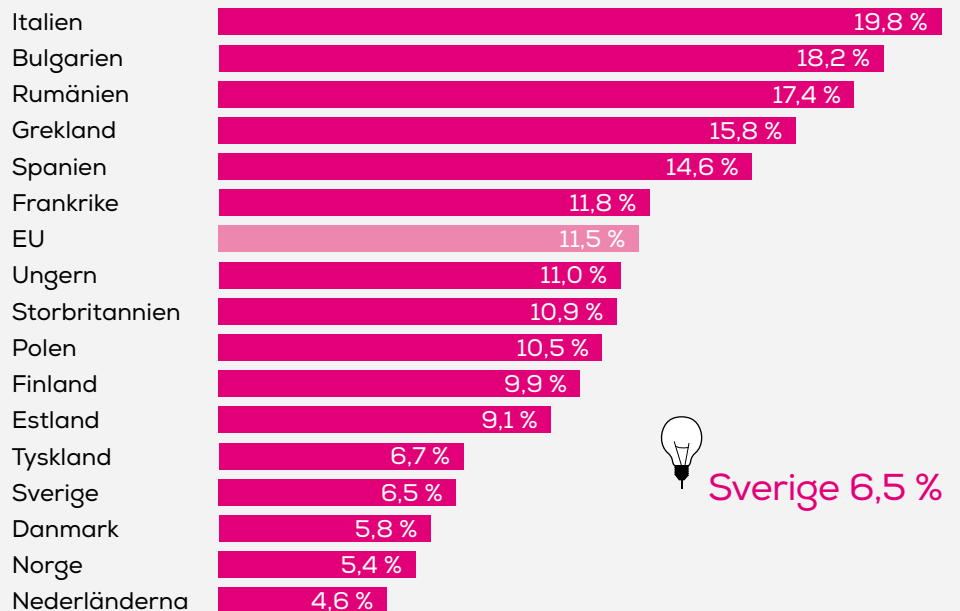
■ 2017 var det i snitt 71 000 (15-24 år), eller 6,2 procent, som varken arbetade eller studerade, så kallade Neet. 3,4 procent av befolkningen 15-19 år och 8,5 procent av befolkningen 20-24 år tillhörde gruppen. Ungdomar är arbetslösa kortare tider än andra arbetslösa men man anser ändå att det är viktigt att arbeta med att minska arbetslösheten bland de unga eftersom studier har visat att arbetslöshet tidigt i livet riskerar att ge långvariga negativa effekter, bland annat på hälsan. Siffrorna är resultatet av en urvalsundersökning och bygger på SCB:s Arbetskraftsundersökning.

NEET – NOT IN EMPLOYMENT, EDUCATION OR TRAINING. KÄLLA: SCB, AKU

4.2 Var tionde ungdom i EU är NEET

■ 2016 var det 11,5 procent av ungdomarna i EU som varken arbetade eller studerade. Störst andel hade Italien med 19,8 procent och lägst Nederländerna med 4,6 procent. I EU finns en ungdomsgaranti som innebär att alla som är under 25 år ska erbjudas jobb, lärlingsplats, praktik eller utbildning senast fyra månader efter att de avslutat en utbildning eller blivit arbetslösa. Länderna bestämmer själva hur de ska arbeta med ungdomsgarantin.

4.3 30 % finns inte i registren

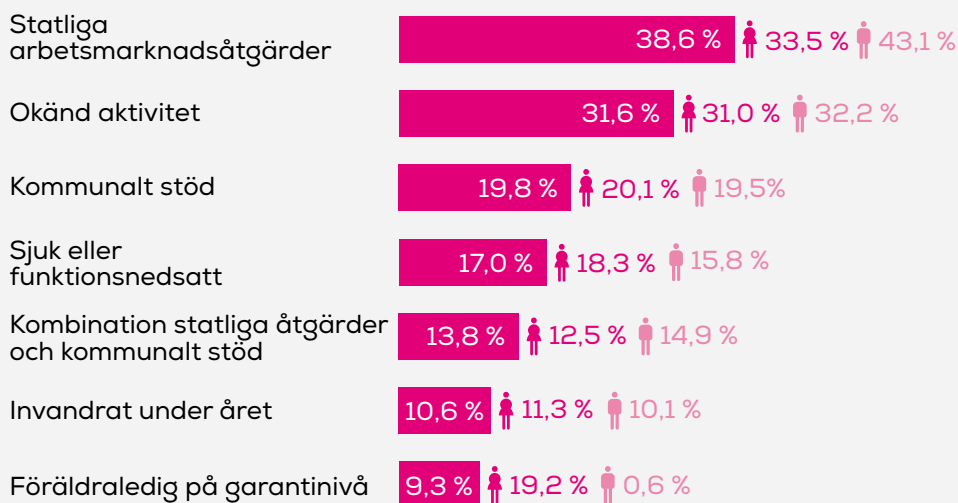
■ Uvas (Unga som varken arbetar eller studerar) är ett mått som Myn-digheten för ungdoms- och civil-samhällesfrågor tar fram och som bygger på registerdata. Enligt senaste tillgängliga data från 2014 var det enligt Uvas-måttet 82 000 (16-24 år) och 83 000 (25-29 år) som varken arbetade eller studerade.

För att räknas med i Uvas ska perso-nen under ett helt år:

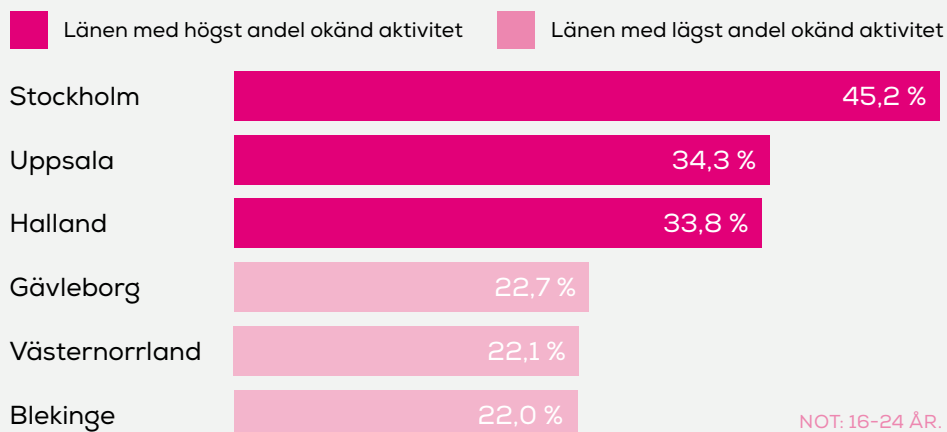
- inte haft inkomster över ett basbelopp
- inte haft studiemedel, varit ut-bildningsregistrerad eller stude-rat vid SFI mer än 60 timmar
- inte arbetspendlat till Norge eller Danmark

Uvas-måttet ger oss möjlighet att se vad dessa ungdomar gjorde under året. De kan ha stöd från Arbetsför-medlingen, sin kommun eller För-säkringskassan, eller flera aktörer samtidigt. En stor grupp, drygt 30 procent har ingen känd aktivitet, och skillnaderna i landet när det gäller den gruppen är stora.

KÄLLA: TEMAGRUPPEN UNGA I ARBETSLIVET

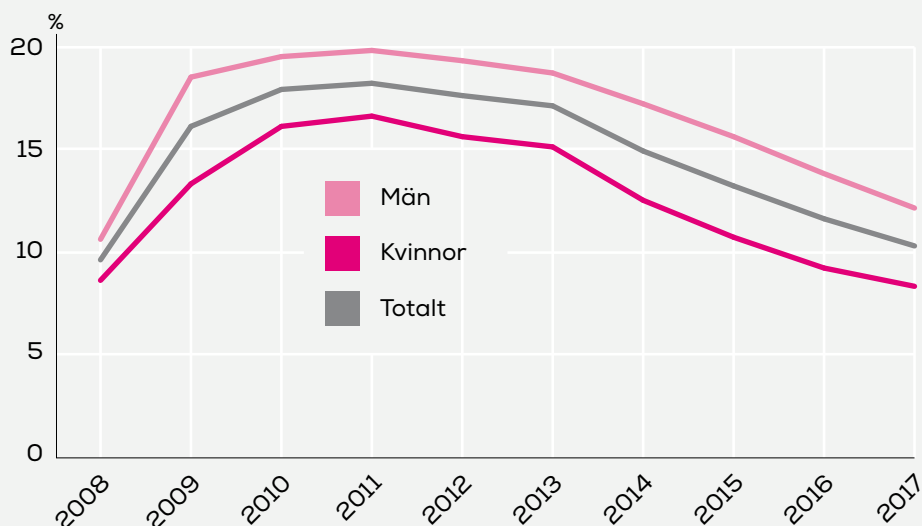
NOT: 16-24 ÅR. GRUPPERNA "INVANDRAT UNDER ÅRET" OCH "OKÄND AKTIVITET" ÄR ÖMSEDIGT UTESLUTANDE, DVS DEN SOM INGÅR I NÅGON AV DEM KAN INTE INGÅ I NÅGON ANNAN GRUPP. I DE ÖVRIGA GRUPPERNA KAN EN PERSON FÖREKOMMA I EN ELLER FLERA GRUPPER.

NOT: 16-24 ÅR.

4.4 Färre unga på Arbetsförmedlingen

■ Andelen arbetslösa ungdomar (18-24 år) fortsätter att minska. Gruppen unga har gynnats tydligt av en stark konjunktur. Sedan 2011 har antalet ungdomar i öppen arbetslös-het eller i program minskat kraftigt, från 88 000 till 55 000 och som andel av arbetskraften med nästan 8 procentenheter, från 18,3 procent år 2011 till 10,4 procent år 2017. De unga kvinnornas arbetslöshet var 8,2 procent och de unga männens 12,4 procent år 2017.

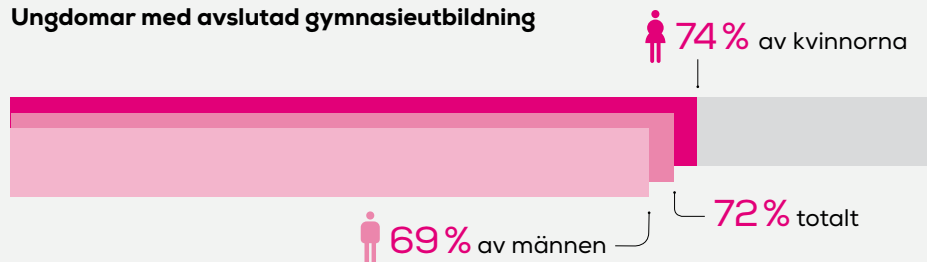

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

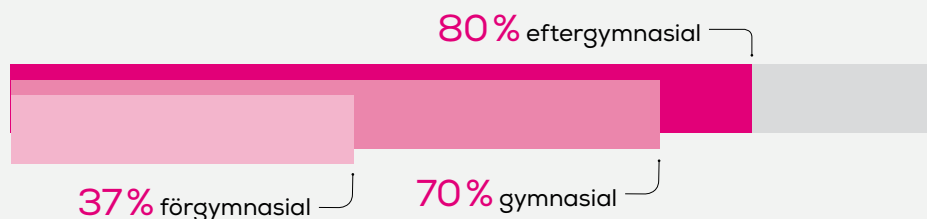
4.5 Föräldrars utbildning spelar roll

■ Att ha en avslutad gymnasieutbildning har blivit en vattendelare på svensk arbetsmarknad. De som har gått färdigt gymnasiet har lättare att komma in på arbetsmarknaden än de som inte gör klart sin utbildning, och arbetslösheten är betydligt högre bland dem som endast har en förgymnasial utbildning. 2016 var det ungefär 7 av 10 som slutförde sin gymnasieutbildning inom tre år och andelen var högre bland kvinnorna än bland männen. Och familjebakgrunden spelar roll – de som hade föräldrar med gymnasial eller eftergymnasial utbildning slutförde i betydligt större utsträckning sin utbildning.

Ungdomar med avslutad gymnasieutbildning

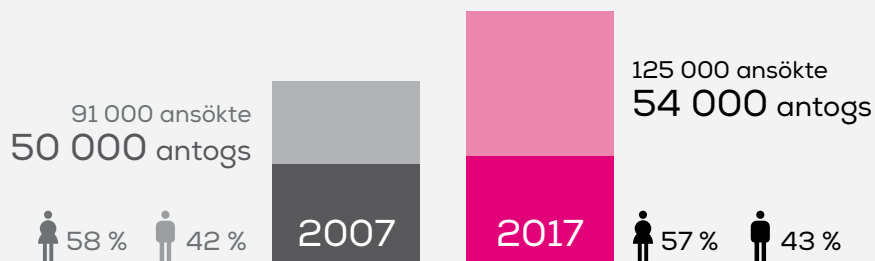
Andel med avslutad gymnasieutbildning utifrån föräldrarnas utbildningsnivå

KÄLLA: BARNOMBUDSMANNEN

4.6 Lägre andel antagna till högskolan

■ 2017 sökte 125 000 personer för första gången till utbildningar vid universitet och högskolor, vilket på en tioårsperiod är en ökning med 37 procent. Samtidigt har andelen antagna minskat från 55 till 43 procent, vilket indikerar att det blivit svårare för högskolenyborjare att komma in på högskolan. Jämfört med 2016 minskade antalet sökande med 4 procent, från 130 000, men antalet antagna var oförändrat.

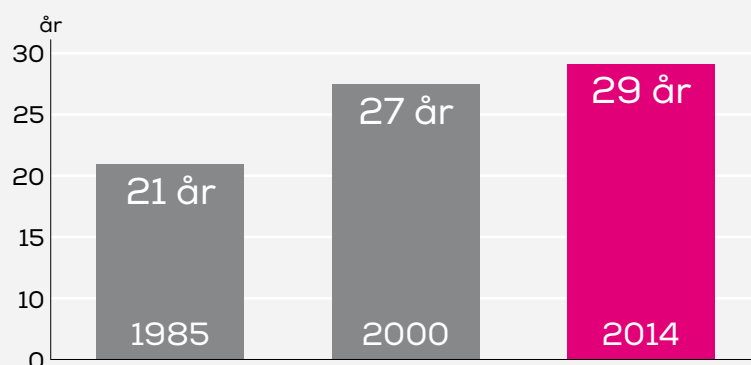
NOT: NYA SÖKANDE SOM INTE TIDIGARE VARIT REGISTRERADE PÅ HÖGSKOLAN.

KÄLLA: SCB

4.7 Senare inträde på arbetsmarknaden

■ Åldern då 75 procent av en årskull förvärvsarbetar har stigit. För mer än 30 år sedan, 1985, arbetade minst 75 procent av alla 21-åringar, 2014 inträffade det först vid 29 års ålder. Utbildningsnivån har också ökat under den här perioden, fler väljer att utbilda sig och då fördröjs inträdet på arbetsmarknaden. 2014 hade 36 procent av de 29-åriga kvinnorna en gymnasieutbildning och 42 procent hade en eftergymnasial utbildning på tre år eller längre. För männen var motsvarande siffror 48 och 25 procent.

Ålder då de flesta (75 procent) arbetar

KÄLLA: SCB

“Arbetslöshetsförsäkringen har en central roll i arbetsmarknadspolitiken. Den ska ge ekonomisk trygghet till den som förlorar sitt arbete. En fungerande arbetslöshetsförsäkring verkar också som en automatisk stabilisator som upprätthåller enskildas konsumtionsförmåga och den inhemska köpkraften under lågkonjunkturer.”

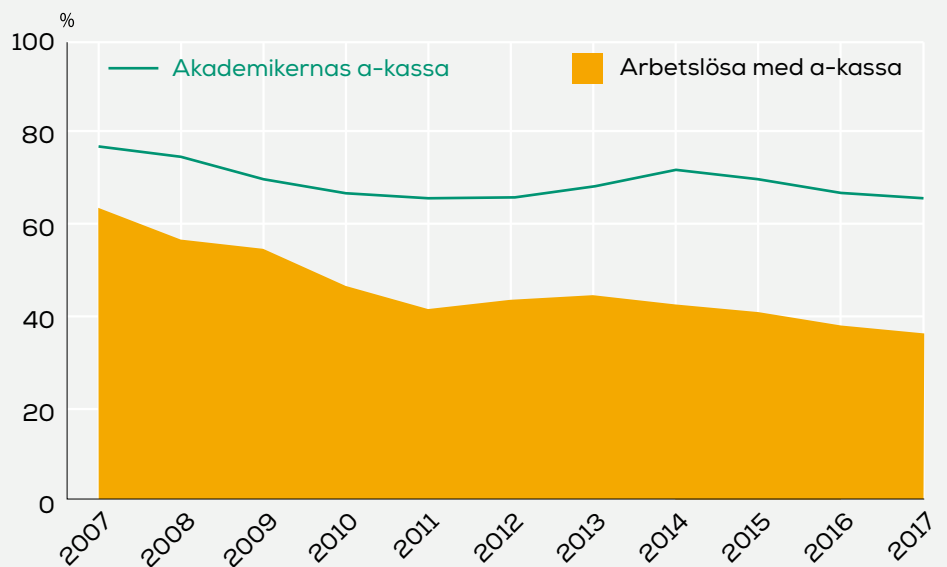
Ur direktiv till utredningen En ny arbetslöshetsförsäkring för fler, grundad på inkomster (2018:8)

5 Ersättning och a-kassa

För att få a-kassa baserad på sin inkomst när man blir arbetslös måste man vara medlem i en a-kassa – 30 procent av arbetskraften har inte den försäkringen. Och av de arbetslösa är det allt färre som får ersättning från a-kassan, 2017 var det endast 87 000, 37 procent. Dessutom var arbetslöshet det största försörjningshindret bland dem som fick ekonomiskt stöd från kommunen. Men för många hade ett medlemskap i a-kassan inte hjälpt.

5.1 Knappt fyra av tio får a-kassa

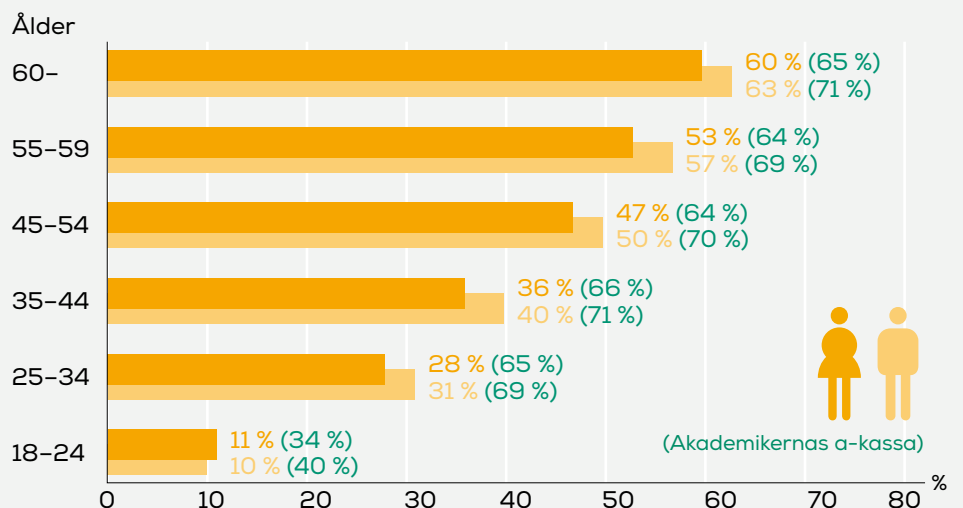
■ Av de i snitt 235 000 som var öppet arbetslösa, deltidsarbetslösa eller med tillfällig timanställning, det vill säga möjliga ersättningstagare, var det endast 37 procent som fick a-kassa. För tio år sedan var motsvarande siffra 64 procent. En av orsakerna till att andelen minskat är att de arbetslösa nu delvis har en annan profil. De uppfyller inte arbetsvillkoret som innebär att man för att få a-kassa ska ha arbetat sex månader eller mer med minst 80 timmar arbete per månad det senaste året. Av de arbetslösa i Akademikernas a-kassa har också andelen som fick ersättning sjunkit, men bara med 10 procentenheter, från 77 till 67 procent.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

5.2 Ett fåtal unga får a-kassa

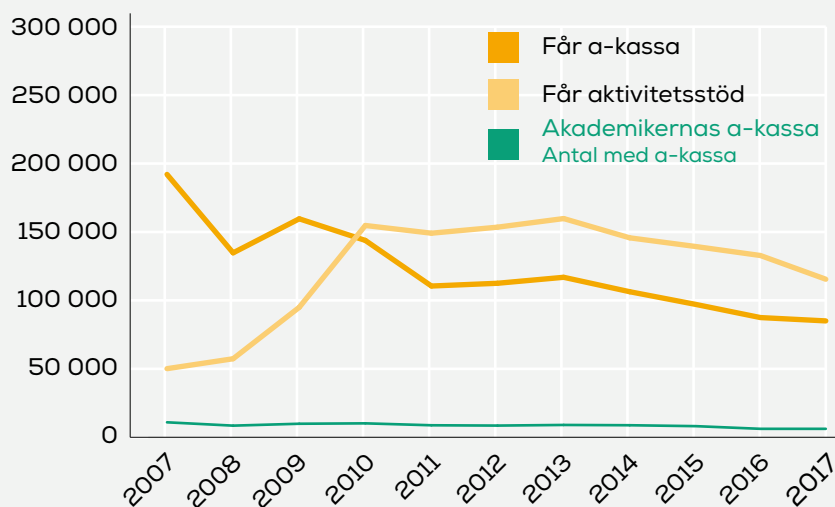
■ Andelen arbetslösa (se definition 5.1) som får a-kassa är större i de äldre åldersgrupperna. Av ungdomarna fick ungefär en av tio a-kassa medan det av dem som var 60+ var sex av tio. En anledning till att så få unga får a-kassa är att ungdomar börjar jobba allt senare (se sid. 27) och därför inte uppfyller villkoren. Andelen män som fick a-kassa var något högre än andelen kvinnor. I Akademikernas a-kassa var det genomgående större andel av de arbetslösa medlemmarna som fick a-kassa.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

5.3 Färre får ersättning

■ De som deltar i program vid Arbetsförmedlingen får ersättning i form av aktivitetsstöd. Antalet deltagare i programmen, och därmed också antalet som får aktivitetsstöd, ökade i stort sett alla år 2007-2013 och har efter det minskat varje år. Antalet som får a-kassa har sedan 2007 minskat med 56 procent. 2017 var det i snitt 123 000 som fick aktivitetsstöd och 85 000 som fick a-kassa (i aktivitetsstöd ingår också utvecklingsersättning). En förklaring är att arbetslösheten minskat men det har också betydelse att sammansättningen av de arbetslösa förändrats och att det är fler som inte kan få a-kassa. Antalet arbetslösa i Akademikernas a-kassa har också minskat, 2017 var det i snitt 7 000 medlemmar som fick a-kassa och cirka 4 000 som fick aktivitetsstöd.

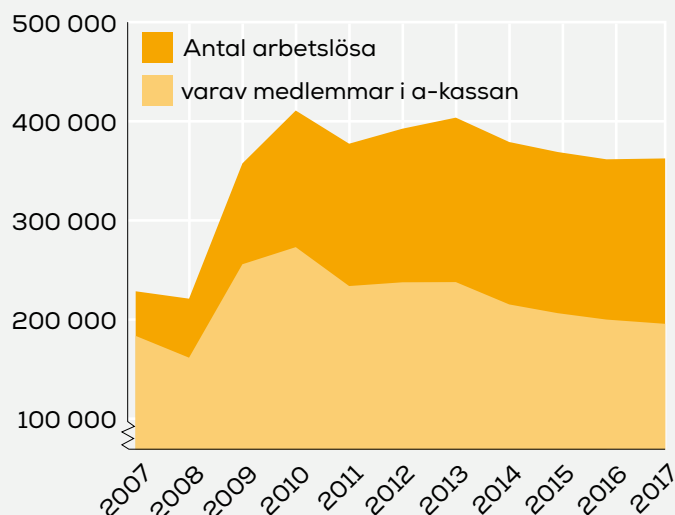
KÄLLA: FÖRSÄKRINGSKASSAN, IAF OCH AKADEMIKERNAS A-KASSA

5.4 Många arbetslösa är inte med i a-kassan

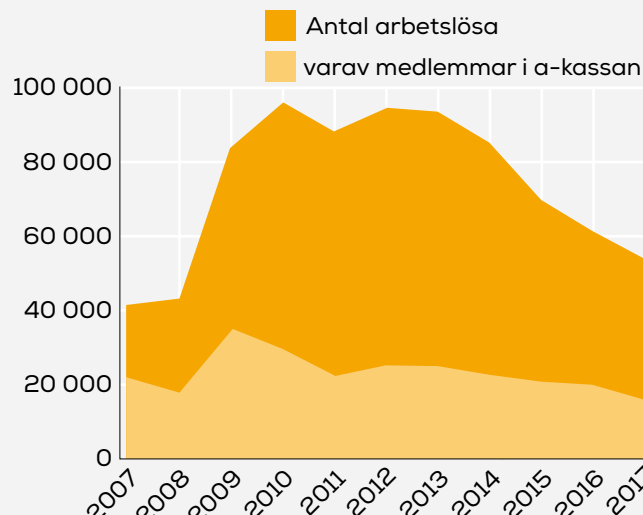
■ Av de arbetslösa på Arbetsförmedlingen (16-64 år) är det en allt mindre andel som är medlemmar i en a-kassa - på tio år har den minskat från 80 till 54 procent. Av ungdomarna (18-24 år) var det 32 procent år 2017 som var med i en a-kassa, vilket är i stort sett oförändrat jämfört med 2016.

En anledning till minskningen är att en allt större andel av de inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen står långt ifrån arbetsmarknaden och riskerar långvarig arbetslöshet, de flesta av dem har aldrig jobbat så att de omfattas av den svenska a-kassan och skulle därför inte kunna få arbetslöshetsersättning - de har helt enkelt ingenting att vinna på att vara med i en a-kassa.

Samtliga personer 16-64 år

Personer 18-24 år

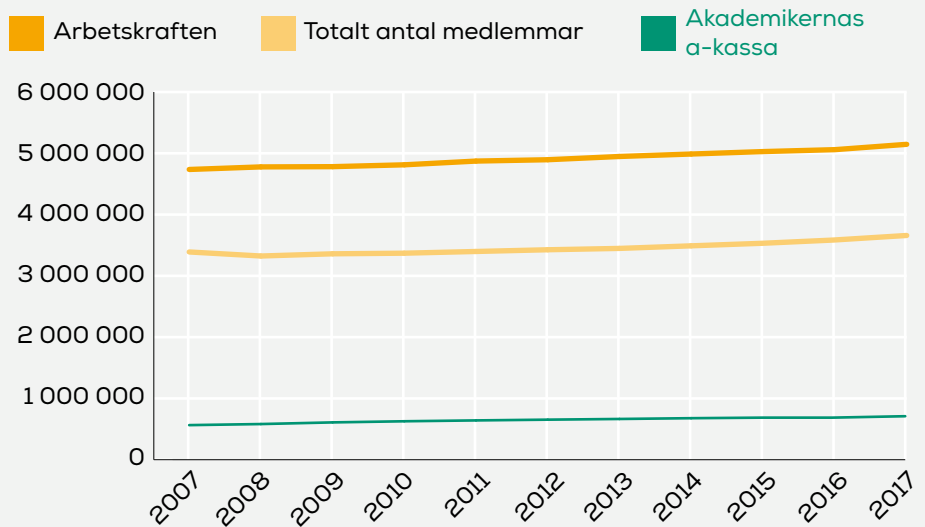

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

5.5 3 av 10 har inte försäkrat sin lön

I december 2017 var 3 614 000 med i en a-kassa, vilket innebär att ungefär 70 procent av arbetskraften 16–64 år har en inkomstrelaterad arbetslöshetsförsäkring. Andelen har i stort sett varit oförändrad de senaste 10 åren. Den största a-kassan är Akademikernas a-kassa som har drygt 700 000 medlemmar.

NOT: ANTALET MEDLEMMAR DEN 31 DECEMBER RESPEKTIVE ÅR OCH ANTALET I ARBETSKRAFTEN SOM ÅRSGENOMSNIITT

KÄLLA: IAF OCH SCB

5.6 Kompletterande försäkringar och avtal

A-kassa, omställningsavtal och inkomstförsäkringar är tidsbegränsade trygghetslösningar som tillsammans ska täcka inkomstförlusten vid arbetslöshet. A-kassan ger som mest 20 020 kronor i månaden. Omkring 80 procent av arbetstagarna har ett omställningsavtal via sin arbetsgivare som kompletterar a-kassan och som för dem som uppfyller villkoren kan ge inkomstutfyllnad upp till 80 procent. Många fackförbund erbjuder också inkomstförsäkringar som kan fylla på upp till totalt 80 procent.

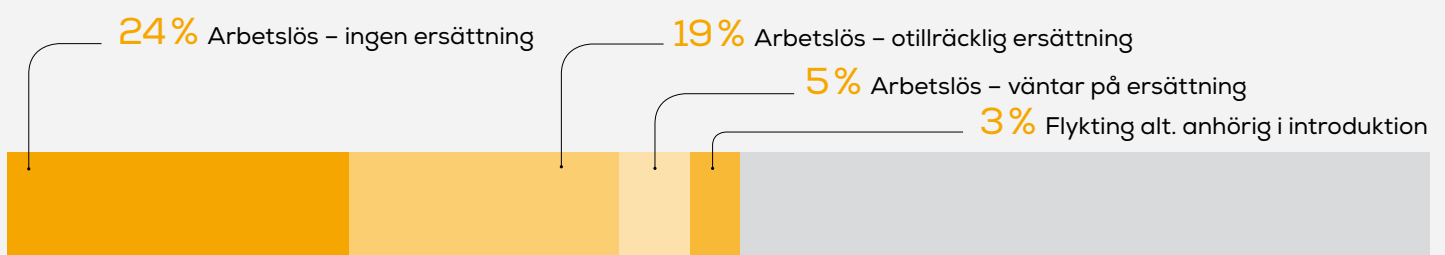

5.7 Hälften med försörjningsstöd är arbetslösa

År 2016 fick 251 000 personer försörjningsstöd från kommunen. Hälften, 128 000, fick det på grund av att de var arbetslösa. En del av dem fick a-kassa eller aktivitetsstöd men med så lågt belopp att de också hade rätt till försörjningsstöd men var fjärde person med försörjningsstöd fick ingen ersättning från vare sig a-kassan eller Försäkringskassan. De flesta av dem som fick stöd på grund av sin arbetslöshet var ensamstående män utan barn, 39 procent. Näst största gruppen var par med barn, 24 procent. Eftersom rätten till a-kassa bygger på att man nyligen arbetat är det sannolikt att personer som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet står längre ifrån arbetsmarknaden än andra arbetslösa.

Totalt **51%** fick försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshet

KÄLLA: SOCIALSTYRELSEN

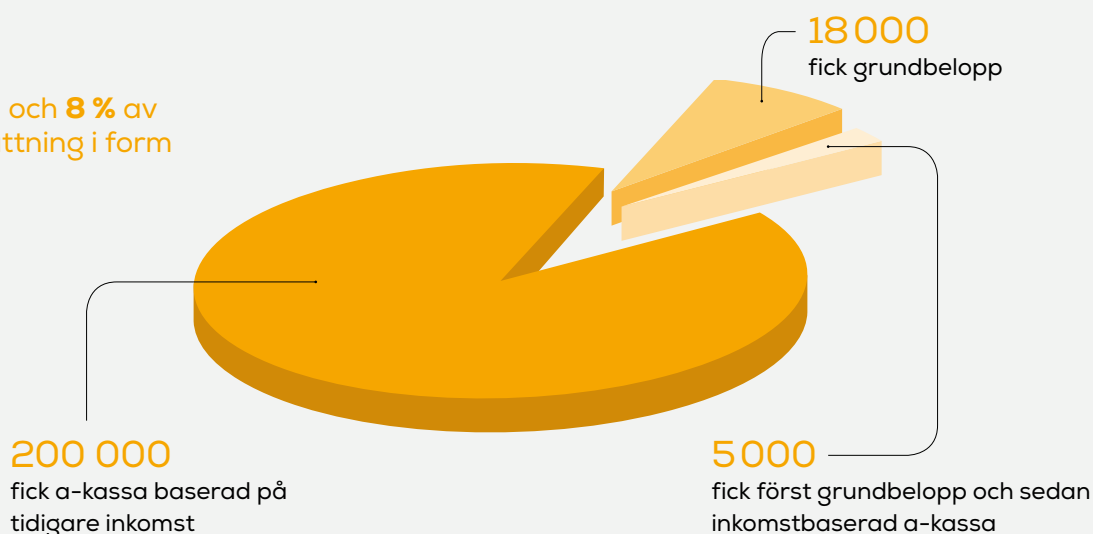
5.8 De flesta får inkomstbaserad ersättning

■ Totalt var det 223 000 individer som någon gång under 2017 fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshetsförsäkringen består av två delar; en grundförsäkring och en frivillig inkomstbortfallsförsäkring. För att få ersättning från grundförsäkringen krävs att man uppfyller ett så kallat arbetsvillkor* och för att få ersättning från den frivilliga inkomstbortfallsförsäkringen måste man dessutom vara medlem i en a-kassa. Merparten av de 223 000 som fick ersättning var medlemmar och fick den inkomstbaserade ersättningen. Cirka 18 000 fick ersättning från grundförsäkringen och 5 000 fick först grundbelopp och efter en tid den inkomstrelaterade delen då de uppfyllt medlemsvillkoret.

NOT: ARBETAT 80 TIMMAR PER MÅNAD I MINST 6 MÅNADER UNDER DET SENASTE ÅRET.

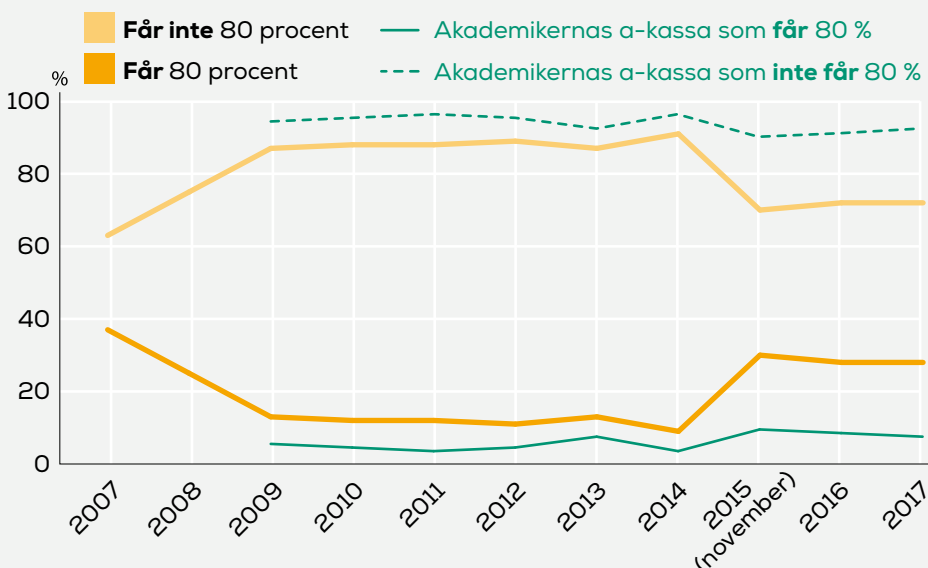
8 % av kvinnorna och 8 % av männen fick ersättning i form av grundbelopp

KÄLLA: IAF

5.9 Majoriteten får inte 80 % av lönen

■ Den som är arbetslös kan som mest få 80 procent av sin lön i ersättning men med en begränsning på 910 kronor per dag de första hundra dagarna och därefter 760 kronor. Den som har tjänat mer än 25 000 kronor i månaden slår i taket, vilket drygt 70 procent av de som blivit arbetslösa från ett heltidsjobb gjorde 2017. Därför fick endast 3 av 10 en arbetslöshetsersättning som motsvarade 80 procent av sin genomsnittliga lön. I Akademikernas a-kassa var det 7 procent som fick 80 procent av sin lön. Genomsnittlig tid med a-kassa är cirka 80 ersättningsdagar per år.

NOT: ANDELEN HELTID SOM FÅR RESPEKTIVE INTE FÅR 80 PROCENT. SIFFRORNA AVSER VECKA 35 RESPEKTIVE ÅR, FÖRUTOM 2015.

KÄLLA: SVERIGES A-KASSOR

ARBETSLÖSHETSSTATISTIK – OLIKA MÅTT

Det finns två huvudaktörer för den svenska arbetsmarknadsstatistiken: Statistiska Centralbyrån (SCB) och Arbetsförmedlingen. SCB:s undersökning baseras på intervjuer medan Arbetsförmedlingens siffror är registerbaserade. Eftersom de två myndigheterna använder olika sätt att inhämta statistiken är uppgifterna inte direkt jämförbara. SCB ansvarar för den officiella arbetslöshetsstatistiken och vid jämförelser med andra länders statistik är det alltid den statistiken som ska användas. A-kassorna använder också i sin verksamhet statistik från Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) över ersättningstagare.

SCB:S STATISTIK - URVALSUNDERSÖKNING

SCB redovisar varje månad sin arbetskraftsundersökning, AKU, som visar förhållandena på arbetsmarknaden med tonvikt på såväl antal som andel sysselsatta respektive arbetslösa. Undersökningen bygger på intervjuer framförallt via telefon. SCB redovisar AKU för varje månad, kvartal och år.

KORT BESKRIVNING AV DE OLIKA GRUPPERNA I AKU:

Befolkningen: Samtliga personer i åldern 15-74 år. I Arbetslöshetsrapporten har vi valt att redovisa åldersgruppen 20-64 år.

I arbetskraften: Alla som är antingen sysselsatta eller arbetslösa.

Sysselsatta: De som under en viss vecka arbetade minst en timme eller som hade ett arbete som de var frånvarande från, till exempel på grund av sjukdom. Även personer som får lön när de deltar i arbetsmarknadspolitiska program räknas som sysselsatta. Andelen sysselsatta, sysselsättningsgraden, är antalet sysselsatta relaterat till antalet i befolkningen.

Arbetslösa: Arbets sökande som inte har något arbete under referensperioden. Man måste också kunna utföra arbete under undersökningsperioden. Här ingår också heltidsstuderande som sökt och kunnat arbeta. Den arbetslöshet som SCB redovisar regelbundet, det så kallade relativa arbetslöshetstalet, utgörs av andelen arbetslösa av antalet personer i arbetskraften.

Ej i arbetskraften: Personer som varken är sysselsatta eller arbetslösa. Här ingår bland annat sjuka, studerande (dock ej heltidsstuderande som sökt arbete och kunnat arbeta, som räknas som arbetslösa) och pensionärer.

ARBETSFÖRMEDLINGENS STATISTIK – REGISTERBASERAD

Arbetsförmedlingen redovisar varje vecka och månad statistik över arbetslösheten. Statistiken hämtas från Arbetsförmedlingens förmedlingssystem och innehåller uppgifter om dem som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen. Den återspeglar hur det ser ut

sista dagen i månaden. I statistiken finns bland annat uppgifter om hur många som är öppet arbetslösa och hur många som deltar i arbetsmarknadspolitiska program – de inskrivna arbetslösa. Förutom de inskrivna arbetslösa finns flera grupper av arbetssökande (se sid. 19) och bland dem finns också kategorier av inskrivna som har ett arbete. Åldersintervallet för denna statistik är 16-64 år.

När Arbetsförmedlingen redovisar andelen inskrivna arbetssökande är det i relation till en registerbaserad arbetskraft. För att skapa den registerbaserade arbetskraften adderas antalet inskrivna arbetslösa (öppet arbetslösa eller i program) med antalet förvärvsarbetande i nattbefolkningen (SCB:s registerstatistik Rams). Uppgiften om antalet förvärvsarbetande avser november månad senast tillgängligt år, medan uppgiften om antalet arbetssökande uppdateras varje månad.

STORA SKILLNADER I STATISTIKEN

Det finns betydande olikheter mellan AKU och Arbetsförmedlingens statistik. Det finns många personer som är arbetslösa i AKU men som inte är inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen. På samma sätt finns det många personer som är inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen men som är sysselsatta eller utanför arbetskraften i AKU. Det är alltså i stor utsträckning olika personer som är arbetslösa enligt SCB:s och Arbetsförmedlingens sätt att räkna. Mer om skillnaderna kan du läsa i SCB:s rapport: Bakgrundsfakta: Arbetskraftsundersökningarnas (AKU) och Arbetsförmedlingens (AF) arbetslöshetsstatistik – En jämförande studie. Du hittar den på deras hemsida, www.scb.se.

STATISTIK FRÅN A-KASSAN

Måttet på arbetslöshet i a-kassan grundar sig på hur många av medlemmarna som får ersättning. Den statistiken sammanställs av IAF. IAF producerar också statistik över bland annat medlemsutveckling, arbetslöshetsersättning och dagpenning.

Alla som är arbetslösa får inte arbetslöshetsersättning. För att kunna få ersättning måste ett antal villkor, bland annat arbetsvillkoret, vara uppfyllda. Andra orsaker kan vara att ersättningsperioden tagit slut, att man inte söker ersättning eller att man helt enkelt inte är inskriven vid Arbetsförmedlingen. För att få inkomstrelaterad ersättning måste man också vara medlem i en a-kassa.

HAR DU FRÅGOR OM STATISTIKEN?

Kontakta oss på:

08-566 445 74

fakta@akademikernas.se

Akademikernas
a-kassa

☎ 08 - 412 33 00

🏠 [akademikernas.se](https://www.akademikernas.se)

✉ fakta@akademikernas.se

📱 @akademikernas

Produktion: Akademikernas a-kassa

Grafisk form och grafik: LS Entertainment AB Sara Brandberg **Tryck:** CityTryck i Karlstad AB